

LENKIJOS VADU PASITARIMAI KREMLIJE

JAV SIEKIA SUMAŽINTI EUROPOJE ITEMPIMĄ SU SOVIETŲ SAJUNGA

WASHINGTONAS. — Sovietų užsienio reikalų ministeris po pasitarimų su prezidentu Johnsonu pareiškė, jog jis turi įspūdį, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga abi nori sustabdyti atominį ginklų plitimą pasaulyje. Gromyko išbuvo su prezidentu valandą ir 45 minutes. Po to jis dar kelias valandas tarėsi su valstybės sekretorium Deanu Rusku. Apie ką buvo tartasi, spaudai nepašnešama. Buvo paliesta visa eilė klausimų, kurie svarbūs abiem valstybėms.

Washingtono korespondentai nurodo, kad jei pasisektų susitarti dėl atominio ginklų plitimo uždraudimo, tai tas galėtų priversti prie tolimesnio santykių sušvelninimo, ypač Europoje. Manoma, kad Amerika pasiūlytų sovietams sumažinti Europoje laikomas kariuomenes.

Piniginis klausimas

Amerikoje jau seniai kalbama apie kariuomenės sumažinimą Vakarų Vokietijoje. Kai Washingtono lankėsi kancleris Erhardas, buvo daug kalbama apie tai, kiek daug Amerikai kainuoja išlaikyti Vokietijoje savo divizijas. Buvo sutarta, kad netrukus Amerika, Britanija ir Vakarų Vokietija išsamiai apsvaistytų visus Europos gynybos klausimus ir nutars, kiek ir kokios kariuomenės Europoje reikia, kas ir kaip ją išlaikys. Dabar ir Amerika ir Britanija reikalauja, kad Bonos vyriausybė apmokėtų svetimų kariuomenių išlaikymo išlaidas. O Vokietija nebepajamų ar nebepajamų mokėti už tą kariuomenę.

Washingtono diplomatai mano, kad Amerika gali sumažinti savo kariuomenę, nes nauja technika, kariuomenės judrumas, strateginiai sumetimai nebereikalauja didelio kariuomenės skaičiaus. Amerika tikriausiai nerems savo kariuomenę atitraukti grynai tik finansiniais motyvais, nes tai galėtų sukelti vokiečių ir kitų sąjungininkų pasipiktinimą.

Britai seniai dejuoja

Britanija visai ir neslepia, kad jai vis sunkiau darosi sumokėti už Reino armiją. Vakarų Vokietija perka Britanijoje už 150 milijonų dolerių įvairių prekių per metus, kad tik britams būtų lengviau surasti užsienio valiutos, reikalingos kariuomenės išlaikymui. Britanijai ta Vokietijoje laikoma kariuomenė kainuoja per metus 253 milijonus dolerių, todėl britai jau seniai grąšina tą skaičių sumažinti, jei Bonos vyriausybė neprisidės prie išlaidų padengimo. Bona tvirtina, kad Britanijai irgi svarbu turėti savo kariuomenę "pirmuose gynybos apkausuose" — prie Reino upės, todėl britų biudžetas turi pakelti tas gynybos išlaidas. Britanija ir taip jau sumažino, kiek galėjo, savo kariuomenės dalinius. Neseniai Antverpeno uoste britai nutarė uždaryti savo sandėlius, perkeldami juos į Britaniją. Tuo bus sutaupyta 56 milijonai per metus.

Kariuomenės sumažinimas ar padidinimas priklausys nuo to, kiek Washingtono nuomone, sovietai gręž Europai. Jei Amerika ir Sovietų Sąjunga susitarė, jei itempimas sumažės, tada anglosaksai atitrauks iš Europos savo kariuomenės dalinius. Tada Vokietijoje Prancūzijos draugai galės tvirtinti, kad prezidentas de Gaulle visą laiką buvo teisingas, sakydamas, kad Amerika ar Britanija pasitikėti ne-

IŠ VISO PASAULIO

MANILA. — Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Bill Moyeris atvyko į Filipinus, kur jis su Filipinų vyriausybe smulkiai aptars prezidento Johnsono lankymosi planus ir technines detales.

BONA. — Rytų Vokietijos režimas pareikalavo iš Vakarų Vokietijos, kad ši sumokėtų už telefono-telegrafo ryšius tarp Vakarų Berlyno ir Vakarų Vokietijos. Tai yra pirmas atsitikimas, kada du žmonių pasiūsti į erdves kūnai susitiktų ir susidurtų. Atsimušę vienas į kitą satelitai nenukentėjo, bet toliau skrenda ir dar atlieka jiems pavestas pareigas. Kongrese du sovietų mokslininkai kalbėjo apie specialius vaistus, kurie padėtų astronautams pakelti neįprastas besvorės erdvės keliones.

SEOULAS. — Pietų Korėjos prezidentas Parkas, pabaigęs Manilos konferenciją žada dviems dienoms sustoti Pietų Vietname, kur jis nori aplankyti savo kariuomenę.

NEW YORKAS. — Kardinalas Spellmanas paskelbė, kad jis prašęs Popiežių paleisti jį pensijon iš kardinolo vietos, tačiau Popiežius atsisakęs. Spellmanas jau turi 77 metus.

ACCRA. — Ghanos vyriausybė pranešė, kad buvusiam Ghanos diktatoriui Nkrumai bus ruošiamas už akių teismas. Jis buvo įsteigęs specialią prekybos bendrovę, per kurią vyriausybės nariai ir jis pats gaudavę kyšius. Ši bendrovė naujos valdžios buvo konfiskuota. Jos turtas buvęs 2,8 milijonai dolerių.

WASHINGTONAS. — Vyriausybės darbo departamentas skelbia, kad šį mėnesį Amerikoje neįvyks dar sumažėjusių ir dabar siekia 3,3%.

SAIGONAS. — Karinė vadovybė pranešė Pietų Vietname, kad šiaurės Vietnamo karinė aviacija didėjanti. Hanojus jau turįs apie 100 MiG lėktuvų. Lig šiol Amerikos lėktuvai nepuolė šiaurės Vietnamo aerodromų, tik apšaudydavo ore sutiktus lėktuvus. Manoma, kad lėktuvų Hanojus gauna iš sovietų ir iš Kinijos.

LONDONAS. — Ispanijos-Britanijos derybose dėl Gibraltaro jokios pažangos nepasiekta. Ispanija pareiškė apsvaistinti britų pasiūlymą — atiduoti Gibraltaro klausimą svarstyti tarptautiniam Hagos teismui.

SAN ANTONIO. — Vienas Texas laiškanesys apipurskė kienę sutiktą šunį tam tikrais šunų nuvejančiais skysčiais. Šuns šeiminkė, pasivijusi laiškanesį, jam ant veido užpylė kažkokio akis graužiančio skysčio. Dabar jis duoda ją į teismą reikalaujamas 6,000 dolerių atpildo už skausmą ir nemalonumus.

Galima, o Europai pačiai reikia rūpintis savo interesais ir savo saugumui.

Šis keistos išvaizdos galingas lėktuvas palaikys ryšius su erdvėlaiviais, gaus iš jų žinias ir duos jiems įsakymus. Nulenktu lėktuvo nosis turėtų užkabinti besisukančią Apolo erdvėlaivį ir nunešti jį nusileidimo vieton. Jau statomi keli panašūs lėktuvai erdvėlaiviams kontroliuoti.

ERDVĖSE SUSIDURĖ DU SATELITAI

Sovietai pirmieji gali pasiekti mėnulį
MADRIDAS. — Du Amerikos erdvės inžinieriai pareiškė Tarptautiniam Astronautikos kongrese, kad prieš 18 mėnesių erdvėje susidūrė du amerikiečių laivyno erdvės bandymų laboratorijos satelitai. Tai yra pirmas atsitikimas, kada du žmonių pasiūsti į erdves kūnai susitiktų ir susidurtų. Atsimušę vienas į kitą satelitai nenukentėjo, bet toliau skrenda ir dar atlieka jiems pavestas pareigas. Kongrese du sovietų mokslininkai kalbėjo apie specialius vaistus, kurie padėtų astronautams pakelti neįprastas besvorės erdvės keliones.

New Yorke James Webbas Amerikos Erdvės-Aeronautikos valdybos direktorius savo kalboje pareiškė, kad Sovietų Sąjunga turi daugiau vilčių pirma pasiūsti į mėnulį žmogų už Ameriką. Sovietai turi stipresnių raketų, kurios jau keturi metai pasiūnė į erdves virš 10,000 svarų krovinius. Erdvės tyrimams reikalingi stiprūs raketų varikliai. Sovietai tokius variklius pasigamina anksčiau už Ameriką. Webbo nuomone, sovietai bandys pasiūsti žmogų į mėnulį bolševikų revoliucijos 50 metų sukakties proga, kitais metais. Jau 10 mėnesių sovietai neturėjo jokio erdvės bandymų. Webbas galvoja, kad netrukus jie pabandys vėl pasiūsti į erdves kelis žmones.

Išnaudos raketos tanką
Amerika, negalėdama pasiūsti sunkesnių svorių į erdves, kol bus baigtos statyti galingos raketos, nutarė pabandyti apeiti šį klausimą šitokiu būdu. Užot siuntus atskirą erdvės laboratoriją, kuri yra suplanuota 1969 metams ir kuri būtų didžiulė 54 pėdų ilgio cilindro pavidalo erdvės stotis, nutarta įrengti astronautams būstinę pačioje raketoje — jos kuro tanku. Bekildama erdvės raketa kurą, kuris yra skystas, išnaudoja ir jos tankas tuščias lieka skraidyti erdvėje. Dabar norima išbandyti, ar negalima prie to kuro tanko pritaisyti perėjimo "airlock" tunelį, kuriuo astronautai erdvėje galėtų iš savo kapsulės įeiti į raketos tanko vidurį. Čia jiems būtų įtaisytos lovos, stalai, įvairūs reikalingi instrumentai. Tokioje laboratorijoje astronautai galėtų išbūti ilgesnį laiką.

Erdvės tyrimų mokslininkai jau užsakė McDonnellio bendrovėje perėjimui "rankovę", kuri ateityje bus išbandyta erdvėje. Jei pasiseks, tai erdvės laboratorija, pagaminta iš kuro tanko bus paleista jau 1968 metais.

Gynybos sekretorius McNamara, pertraukęs savo pasitarimus, aplankė kelias JAV kariuomenės Pietų Vietname bazines. Jį visur lydi labai stipri sargyba.

Ispanijoj aptaria erdvės reikalus

MADRIDAS. — Ispanijoj prasidėjo tarptautinis erdvės tyrinėjimų suvažiavimas, kuriame dalyvauja apie 1,200 mokslininkų iš 30 pasaulio kraštų. Sovietų Sąjunga atsiuntė 50 delegatų, Amerika 250, jų tarpe paskutinės erdvės kelionės astronautą Charles Conradą. Suvažiavimas išgirs apie 300 įvairių paskaitų apie tai, kaip galima pagerinti erdvės užkariavimą. Bus nustatomos taisyklės, kaip santykiuoti atskiroms tautomoms, kad erdvės tyrimas būtų taikingas, sklandus ir visai žmonijai naudingas.

Prancūzai ir rusai neužmoka skolų

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, pristatydamas JT biudžetą 1967 metams, padėjo, kad jei nariai nepasiskubės įnešti didesnių sumų, organizacijos finansinė padėtis bus ir ateinančiais metais labai liūdna. Jis įspėjo, kad jei didžiosios valstybės ir toliau ginčysis dėl to, kas gali siūsti taikos kariuomenę, tai Jungtinės Tautos niekada neišeis iš finansinių sunkumų. Prancūzija atsisakė sumokėti 17 milijonų dolerių sumą padengti Kongo sukilimo malšinimo išlaidas. Sovietų Sąjunga skolinga 62 milijonų dolerių, irgi už taikos kariuomenių išlaikymą.

Subandrio teismas

JAKARTA. — Indonezijos karinis teismas baigė apklausti liudininkus buvusio užsienio reikalų ministro Subandrio byloje. Jo buvęs pavadojotojas pareiškė teisme, kad Subandrio gavo iš Kinijos ginklų už 100 milijonų dolerių. Tie ginklai buvo taip atsiūsti, kad kariuomenės vadai nieko apie tai nežinojo. Ginklai atvyko į Jakartą dėžėse, ant kurių buvo užrašyta, kad tai statybinių medžiagų. Didelį tų ginklų dalis pateko komunistams. Prastai ginklai yra siunčiami per gynybos ministeriją kurios galva tuo metu buvo generolas Nasution. Teismas dabar išklausys prokuroro kaltinamosios kalbos. Subandrio gali gauti mirties bausmę, jei bus įrodyta, kad jis bendradarbiavo su sukilimą ruošiančiais komunistais.

Izraelis skundžia Sirijos vyriausybę

NEW YORKAS. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas pareiškė Jungtinėse Tautose, kad Saugumo Taryba ir sekretorius U Thantas turi tuoj pareikalauti, kad Sirija pažadėtų nutraukti savo teroro veiksmus Izraelio teritorijoje. Ministeris pareiškė, kad Sirija tuoj po įvykių sprogių per Damasko radiją pasigyrė, kad garbingieji 105 grupės kovotojai puolė Izraelio pusę. Visos sabotažo veiksmų smulkmenos radijo pranešėjo buvo su pasigėrėjimu nupasakotos. Tas rodo, kalbėjo Ebanas, kad Sirija globoja ir skatina teroristus.

LENKIJOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAI ATVAŽIAVO Į KREMLIŲ PASITARTI

MASKVA. — Lenkijos premjeras Cyrankievičius, komunistų vadovas Gomulka atvyko į Maskvą. Kartu atvažiavo vicepremjeras Jaroševičius ir ideologijos reikalų specialistas Zenonas Kliško. Vnukovo aerodrome svečius išbučiavo pats Brežnevas ir Kosyginas. Sovietų spauda sako, kad pasitarimuose bus paliesti abiejų valstybių bendradarbiavimo klausimai, tarptautinė padėtis ir pasaulio komunistų sąjūdžio reikalai.

Mirė Kamandulienė-Rūtos Lee senelė

(Pranešimas telefonu)

LOS ANGELES, Calif. — Spalio 10 d. mirė Liudvika Kamandulienė, Rūtos Lee-Kilmoney senelė. Mirė ji sulaukusi 91 metų amžiaus.

Kaip žinia, Rūta Lee yra televizijos ir filmų aktorė, apie kurią daug buvo rašyta ryšium su jos žygiu atsikviesti iš Lietuvos savo senelę Liudviką Kamandulienę, kuri dvylikai metų buvo ištremta į Sibirą.

Šių metų vasario 23 d. Rūta Lee dalyvavo televizijos programoje ir priminė ne tik lietuvių žiūrovui, bet ir milijonams amerikiečių, kad Lietuva tebėra pavergta, kad ji prieš porą metų Lietuvon galėjo nuvykti tik po didelių pastangų, tuometiniam sovietų valdovui Chruščiovui leidus. Taip pat papasakojo istoriją, kaip ji stengėsi seną močiutę iš Lietuvos išgauti, bet negalėjo, nes sovietų valdovai jos močiutę net dvylika metų buvo ištrėmę į Sibirą.

Kai močiutė iš Sibiro buvo grąžinta, tai Rūtai Lee pagaliau gavo leidimą (po daugelio pastangų) nuvykti į Lietuvą ir atsigabenti su savim močiutę Liudviką Kamandulienę.

Praeitais vasaros riaušių nuostoliai

Vasarai besibaigiant pradeda apskaičiuoti, kiek JAV kraštui kaštavo "karštosios vasaros" padariniai, riaušės tuzinuose miestų, plėšikavimai, sūdomai ir namų bei automobilių padėgiojimai. Rasiniuose neramumuose Chicagoje, Clevelande, New Jorke, Detroite, Lansinge, Benton Harbore, Jackson, Muskegon, San Francisco, Omahaje, Atlantoje, Daytone, Milwaukee ir t. t. užmušta 7, sužeista daugiau kaip 400 ir sumta apie 3,000 žmonių.

Namų savininkams, krautuviams, apdraudus kompanijoms praėjusios vasaros smurtas kaštavo apie 5 milijonus dolerių dėl plėšimų, padėgimų, vandalizmo, atlyginimo nacionalinei gvardijai ir policijai už viršvalandžius. Bendrai, civilinių teisių demonstracijų išsigimimas rasinės neapykantos riaušės pridarė neapskaičiuojamų nuostolių pačiam teisių sąjūdžiui. Kongreso prieš-amerikinės veiklos komitetas žada pradėti tirti, ar ir kiek čia pasidarbavo komunistai. Didžioji riaušių dalis buvo sukelta dėl labai menkų priežasčių, ir dažniausiai negrams puolus nuo policijos atimti areštuojamą kokį vagišių ar plėšiką, taip kad daugelyje atvejų civilinių teisių gynimas išvirto į vagišių teisių gynimą.

WASHINGTONAS. — Kongreso vadai susitarė užbaigti Kongreso darbus spalio 22 d.

Stebėtojai neabejoja, kad šių dviejų komunistinių valstybių pasitarimuose svarbiausią vietą užims Kinijos ir sovietų ginčas. Lenkija ilgai šitame ginče išlaikė neutralumą, vis bandydama suderinti Kremliaus ir Pekino pažiūras, tačiau paskutiniu metu Lenkijos komunistų vadovybė jau aiškiai pasisakė už Maskvą. Galimas daiktas, kad bus vėl kviečiamas pasaulio komunistų suvažiavimas, kuriame bus pasmerkta Pekino užimta prieš sovietus linija.

Naujų sienų klausimas

Lenkijos ir sovietų komunistų vadai turės aptarti ir naujausią JAV akciją taikingai sugyventi su Europos komunistinėmis valstybėmis. Prezidentas Johnsonas savo praėjusio penktadienio kalboje vėl pasisakė už "tilytą statymą" tarp rytų ir vakarų. Jis pažadėjo palengvinti Lenkijos skolų mokėjimą Amerikai ir pareiškė, kad jis bandys duoti Lenkijai Importo-Eksporto banko garantuotą kreditą. Tos žinios Lenkijoje buvo sutiktos su džiaugsmu. Net ir, rodos, nekalta prezidento Johnsono kalbos sakiny "Amerika gerbia tautų sienų integralumą", sukėlė nemažą džiaugsmą Varšuvoje ir nusiminimą Bonoje. Lenkijoje aiškinama, kad Amerikos prezidentas jau yra pasiruošęs pripažinti Lenkijos Vokietijos sieną, kuri eina Oderio-Neisės upėmis. Ši naujoji, pokarinė siena prijungė prie Lenkijos buvusias Vokietijos provincijas — Silėziją ir Pomeraniją. Iki šiol Vakarų Vokietija nesutiko pripažinti šią sieną, o Amerika irgi palaikė Vokietiją, kuri sako, kad tik taikos sutartis galės išspręsti buvusios Vokietijos šėnas. Lenkai visą laiką viliasi, kad Amerika pakeis savo nuomonę ir pripažins Oderio-Neisės sieną.

Mokslievis istorija

NYT korespondentas Lenkijoje Henry Kamm rašo, kad buvusiose vokiečių žemėse lenkai viską daro, kad vokiečių nebėlikų ne ženklo. Korespondentas lankėsi Swiebodzino mieste, kuris Vokietijoje buvo vadinas Schwiebus. Čia jis kalbino vieną 14 metų lenkaitę mokinę, kuri jam papasakojo, kad priešai valdė šias žemes nuo 1410 iki 1945 metų. Dabar tos žemės jau amžinai būsiandos lenkiškos.

Henry Kamm paklausė mergaitės, ar po karo Lenkija neprarado pati kokių žemių. Į tai gerai lenkiško patriotizmo išmokyta mergaitė atsakė, kad Lenkija neteko Lvovo ir Lietuvos. Tos vietovės prieš karą irgi priklausios Lenkijai. Kai korespondentas suabejojo, ar iš tiesų Lietuva priklausė Lenkijai, mokinė atsakė, kad taip, nes juk ir Lenkijos poetas Adomas Mickevičius rašęs: "Lietuva, mano žeme gimtoji".

Korespondentas pridėda, kad lenkų-lietuvių teritoriniai nesuipratimai baigėsi, kai visa Lietuva karo pasekmėje pateko Sovietų Sąjungai.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA PSKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

III METAI

NR. 33 (126)

NAUJAS PROJEKTAS RAKO MISKE

Bus pastatydinta medicinos ambulatorija

DR. Algirdas Julius Ramonas, kuris savo vaikystės džiaugsmą išgyveno skautų tarpe, vėl grįžo į skautų eiles, bet šį kartą jau kaip gydytojas, stovyklavęs Rako stovykloje. Šioje stovykloje kasmet stovyklauja 400-500 skautų, ir gydytojui pacientų niekad nesutrūksta. Reikia džiaugtis, kad kasmet atsiranda gydytojų, kurie paaugoja vasaros atostogas ir jas praleidžia jaunimo stovyklose.

Dr. Algirdas Ramonas apžiūri skauto sužeistą pirštą. Skauto Apyardos Vaitkevičiaus nuotrauka

Rako stovyklos įkūrėjas dr. Stasys Budrys, kuris daug laiko yra paskyręs jos įkurdinimui, jau 10 metų po kelias dienas praleidžia stovykloje, o 1965 vasarą stovyklavo beveik visą laiką. Su skautais yra stovyklavęs dr. Kisieliū, dr. Kazys Bobelis, savaitgaliais aplanko dr. Algirdas Maciūnas, dr. V. P. Tumosonis ir kiti gydytojai. Dantų gydytojas dr. Romas Povilaitis yra nuolatinis saovyklautojas — vadovas.

Dr. Stepas Biežis, skautų draugijos rėmėjas, kuriant šią stovyklavietę, yra paaugęs ne tik daug pinigų, bet ir laiko, kad skautiškas jaunimas turėtų savo stovyklą. Dr. Algirdas Maciūnas, dr. Algirdas Julius Ramonas ir kiti gydytojai išskėlė klausimą pastatydinti šioje stovykloje medicinos ambulatoriją. Lietuvių Gydytojų Draugija Chicagoje šiam reikalui pirmieji paaugojo 200 dolerių, o Lietuvos Dantų Gydytojų Draugija pradžia paskyrė 25 dol.

Laužo liepsnelė

Rajono vadas v. s. Vaclovas Tallat-Kelpša, susitaręs su v. s. F. Kurjoniene ir kitais vadais, paskyrė organizacinį komitetą iš dr. Algirdo Juliaus Ramono ir s. Vyt. Kasniūno, kurie, sudarę platesnį komitetą, rūpinasi Rako stovykloje pastatydinti medicinos ambulatoriją.

KADA ŽMOGUS VERKIA NEMUŠAMAS

Iš skautininko Vyt. Kasniūno pasikalbėjimo su dail. A. Rūkštelė jo 60 metų amžiaus proga

— Esat vienas iš pirmųjų skautų, garbingosios Vilniaus skilties. Ką jaunimui patartumėt?

— Akla! negarbinti svetimųjų dievų, nesizavėti kiekviena pakisama šių dienų tuštybe ir negalvoti, kad savo tėvų krašto praeities niekinimas parodo žmogaus pažangumą ar kultūrinį subrandimą.

— Visuomeninė veikla — ilgas darbo laikas. Koks gražiausias prisiminimas?

— O, jų būtų ne vienas. Man asmeniškai gražiausias prisiminimas yra 1918 m. rugpjūčio mėn. 5 d., kai aš su tėvais grįžau iš Petrapilio į Lietuvą ir, pamatęs savo gimtąjį Degučių kaimą, iš džiaugsmo apsiverčiau. Tai buvo pirmas įvykis, kada verkiau nemušamas.

Dail. Antanas Rūkštelė, Skautas pirmosios Lietuvos skautų skilties, įkurtos Vilniuje 1918 m. lapkričio 1 d.

PASIRODYMAS PRIE LAUŽO ATLANTO RAJONE

Iš keirės: s. J. Raškys, ps. J. Starėnas, nežinomas skautukas, ps. J. Trečiokas ir s. kun. Kulbis.

STOVYKLOS ŽYGYJE

Širvintos stovyklos skautas žygiuoja Rako miško keliu į vėlavų aikštę.

Tam reikalui Chicago Savings and Loan Association atidaryta sąskaita Nr. 39497 (6245 South Western Ave.). Dėdami centą prie cento, užsimojimą įvykdysime.

IR PATINKA IR NEPATINKA

Išvairūs jauniausiųjų įspūdžiai iš stovyklos

Chicago Kernavės skautų tunto šiemetinėje stovykloje "Širvintoje" stovyklavo ir gražus būrys pirmamečių stovyklautojų — pačių jauniausių skautų — paukštyčių. Stovyklos laikraštelyje "Širvintos Saltinyje" randame įdomius jų pačių rašytus atsiliepimus.

KELIONĖ Į STOVYKLĄ

Man labai patiko važiuoti į stovyklą autobusu. Mes ten valgėm, gerėm, šnekėjome ir juokėmės. Mums ten bevažiuojant užtiklio lietus ir griuštinas. Man labai patinka stovyklauti šiais metais, bet gal kitais metais bus smagiau, nes tada jau būsiu daugiau apsipratusi.

Vilija Kerelytė Žibūčių skiltis

SKILTIES VARDAS

Mūsų skilties vardas yra Žibutės. Žibutė yra gėlytė, kuri auga Lietuvoje ir kituose kraštuose. Jos spalva yra mėlyna. Ji maža, graži ir atrodo, kaip našlaitė.

Dalia Varankaitė MCSŲ AITVARAS

Vieną naktį į Širvintos stovyklą atėjo toks senas ponas, kuris nešė kelias dėzes. Atrodė, kad vienoje dėžutėje nieko nebuvo, bet iš tikrųjų tupėjo aitvaras. Tas ponas atidarė dėžę ir aitvaras išlėkė. Dabar mus saugoja tas gerasis aitvaras.

Dalia Kiudulaitė, Voveruškų skiltis

PIRMA STOVYKLA

Aš atvažiavau pirmą kartą į stovyklą. Man labai patinka. Mes turime labai gerą skiltininkę Ritą Daugvilaitę. Aš norėčiau vėl atvažiuoti, bet kaip bus, nieks nežino.

Regina Kiudulaitė

ANTANAS GINTNERIS

LB CHICAGOS APYGARDOS VALDYBOS DEKLARACIJA

Kaip ji atrodo projekte ir gyvenimo eigoje 1966/67 m.

Kultūrinė darbo sritis

LB Chicago Apygardos Valdybos Pirmininkas Stasys Šiaučiušas posėdyje pasiūlė priimti darbo veiklos planą arba viešą deklaraciją, kuri, mano nuomone, gali būti įdomi ir platesnei visuomenei, todėl ją matau reikalo viešai paskelbti. Ji valdybos buvo vienbalsiai priimta, todėl ji, be didelių nukrypimų, turėtų būti ir vykdoma, nežiūrint sutiktų kliūčių ar kitokių aplinkybių. Jos viešas paskelbimas dar labiau įpraveigojė visą valdybą uoliau atlikti savo pareigas ir paskelbtus darbus padaryti. Reikia manyti, kad valdybos nariai tai sąžiningai atliks, o visuomenė jai pritaris ir padės įgyvendinti.

Lietuvos išlaikymo sritis

LB Chicago Apygardos valdyba sieks glaudesnio bendradarbiavimo tarp pačios Apygardos valdybos ir švietimo institucijų, naudodama visas galimas priemones: šaukdama atskiras dirbančiųjų mokytojų konferencijas, tėvų komitetų pirmininkų ir LB pareigūnų bendrus pasitarimus. Valdyba sieks suorganizuoti bendrą mokslo metų užbaigimo šventę, suruošti ir prarvesti tarpmokyklinę skaitymo-diktantų varžybas, o mokinius premijuos. Rems visas aukštesniausias lituanistines mokyklas ir palaikys su jomis glaudesnį ryšį. Valdyba kreipsis į Pedagoginį Lituanistinį Institutą Chicagoje, kviesdama, kad kasmet paruoštų po kelis mokytojus, galinčius ir norinčius dirbti lituanistinėse mokyklose. Valdyba sieks suruošti ansamblių kursus, jei tik bus reikalas.

Viešieji valdybos reikalai

Apygardos Valdyba rems visų Lietuvos nepriklausomybei atgauti veikiančių institucijų veiklą. Pagal galimybę talkininkaus laisvinimo akcijai ir, reikalui esant, teiks toms institucijoms ne tik moralinę, bet ir materialinę pagalbą. Progai pasitaikius, nevengs ir pati imtis iniciatyvos politinei bei Lietuvos laisvės bylos populiarinimo akcijai Chicago Apygardos ribose. Vengs kartoti veiksmus arba susikryžiovimo interesų su politiniais veiksniais. Aktyviai dalyvaus arba pati rengs prieškomunistinę akciją. Uždavinių vykdymui ieškos būdų pasinaudoti įvairiomis amerikiečių komunikacijos priemonėmis, teiks joms informacijas, organizuos Lietuvos laisvinimo hylai naudingus politinio pobūdžio mąstus. Vispasiškam pilnam tautiniam ir valstybiniam potencialui išryškinti valdyba ves plačią kultūrinių vertybių populiarinimo akciją svetimačiųjų tarpe: ruošdama parodas, pasirodymus ir kitokio pobūdžio kultūrinius pasireiškimus.

Mūsų jaunimo reikalai

Apygardos Valdyba bendruomenės veiklon stengsis įtraukti jaunimą, sudarydama jaunimui ir bendruomenei priemamas tarpusavio bendradarbiavimo formas ir suteikdama jaunimui kuo didesnes galimybes reikštis lietuviškos kultūros ir Lietuvos laisvės kovų baruose. Kvieis jaunimą talkon arba jam talkininkaus įvykdyti specialius uždavinių, atitinkančių šiuo dieninius jaunimo siekimus ir jų idėjas. Rūpinis, kad jaunimo problemos būtų sprendžiamos visu rimtumu ir draugiškoje tarpusavio susipratimo dvasioje. Rems jaunimo sporto vienetus.

Organizacinė veiklos sritis

Apygardos Valdyba stengsis aktyvinti Apylinkių veiklą. Palaikys su jomis glaudžius ryšius, koordinuos jų darbus, stengsis atgaivinti merdincias Apylinkes ir steigis naujas. Sieks LB veiklon įtraukti kuo daugiau organizacijų ar jų vienetų bei padalinių, o ypačiai jaunimo. Tarpusavio susitarimo principu, organizuotiems vienetams bandys pavesti laikus ar net ilgesnės laiko distancijos reikalavimus specifinius uždavinius. Aktyviai dalyvaus Lietuvos Fondo ir Kultūros namų statybos lėšų telkimo akcijoje, jei tokia bus vykdoma.

Lėšų telkimas bendram darbui

Apygardos Valdyba ragina Apylinkes suaktyvinti solidarumo įnašų išrinkimo akciją, sieks pelno iš įvairių parengimų ir leidinių, švietimui ir kultūriniam reikalams remti, organizuos lėšų telkimą: rengs pobūvius ir praves nustatytas rinkliavas, o ypačiai padės vykdyti LB Kult. Fondo vajui, iš kurio gaus dalį pelno. Organizuos lėšų telkimą: rengs pobūvius ir praves nustatytas rinkliavas, o ypačiai padės vykdyti LB Kult. Fondo vajui, iš kurio gaus dalį pelno. Organizuos lėšų telkimą: rengs pobūvius ir praves nustatytas rinkliavas, o ypačiai padės vykdyti LB Kult. Fondo vajui, iš kurio gaus dalį pelno.

nizuos savo atskirą vajų lituanistiniam švietimui parenti su įvairiomis dovanų paskirstymo galimybėmis mokslo užbaigimo proga.

Reikia platesnės informacijos

Apygardos Valdyba LB idėjai populiarinti ir apie Apygardos ir Apylinkių veiklą informuoti visuomenę, valdyba organizuos informacijos instituciją, apimančią visas LB veikimo sritis. Sieks informacijos tarpybon įtraukti pajėgesnius laikraštinius. Glaudžius ryšius stengsis palaikyti su visa lietuviška spauda, radijo ir kitais informacijos šaltiniais.

Valdyba ypatingą dėmesį kreips į įvykstančius 1967 m. gegužės mėnesį JAV LB Tarybos rinkimus. Rūpinasi, kad Apygardos rinkimai būtų sudariti iš pajėgių žmonių, kurie galėtų visoje Apygardoje rinkimus prarvesti. Valdyba jį rems moraliai ir finansiniais.

Trumpi baigiamieji dėsni

LB Chicago Apygardos valdyba uždavinių vykdyme vadovausis nusistovėjimais. Bendruomenėje moraliniais dėsniu, pagal Lietuvos Chartos dėsni: tautinis solidarumas yra aukščiausia vertybė; visi lietuviai yra lygūs, tos patios lautos vaikai, tarp savęs broliai.

Maži vaikai-dideli vagys

Maxwell distrikto policija suėmė 6 vaikus nuo 10 iki 12 metų amžiaus ir spėja, kad dar šešis reikia suimti. Per praėjusią savaitę šį mažų vaikų gaują iš Rheindel Distribution sandėliu, 3040 W. 21 St. pavogė apie 1000 dežių alaus, kai kurias net po 48 bonkas dėžėje. Vogtų alų vaikai pardavė už pusę kainos.

J. KARVELIO, PREKYBOS NAMAI IR SIUNTINIŲ SIUNTIMO SKYRIUS
WORLD PARCEL SERVICE
PERKELTAS Į NAUJAS PATALPAS. 2501 W. 71st ST. TEL. 471-1424
Ta proga pažymime, kad naujose patalpose papildytas prekių didelis pasirinkimas. Gintaro, aukso, sidabro, keramikos, kristalo ir t.t.
Siuntiniai siunčiami tiesiai į Lietuvą be jokių tarpininkų. Siuntiniams didelis prekių pasirinkimas, kurios geriausiai tinka Lietuvoje.

4 3/4% VISŲ RŪSIŲ TAUPMENOMS 4 KARTUS METUOSE
Nuo spalio 1 d.
Taupmenos įdėtos iki 10 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio. Paskolos namams įsigyti ar taisyti.
TURTAS . . . \$103,000,000.00
REZERVAI . . . \$9,800,000.00
BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TĖVO IR SŪNAUS.
JUSTIN MACKIEWICH, Direktorių Tarybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas
STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

Trečiadienio pastabos

Rašo Aldona Anyta
PRIEŠ DEŠIMT METŲ

Šią savaitę Lietuvos Bendruomenės įsteigtas Kultūros Fondas švenčia savo pirmą dešimtmetį. Nors nelgias tai laiko tarpas, bet ši sukaktis jau leidžia pažvelgti atgal, pažūrėti, kas atlikta, pamatyti, ar išpildė fondo steigėjų pažadai, ar pasikeitė nors kiek tos sąlygos, kuriose fondas buvo steigtas.

Prieš dešimt metų fondo iniciatoriai paskelbė atsisaukimą. Jame rašoma "už tėvynės sienų atsiradusius tautiečius pagauna emigracinė asimiliacija, reikia gelbėti tai, ką šiuo metu mūsų pastangomis dar galima išgelbėti, turime vieningai ir sutartiškai veikti, jeigu norime ilgiau išlikti tautiškai gyvi". Tuo žodžius galime su dar didesniu įsitikinimu kartoti ir šiandien.

"Lietuvių kalba, kultūra ir tautinė dvasija perduoti ateinančioms kartoms yra mūsų tautinio išsilaikymo sąlyga, lietuviškos kultūros gyvastį pratęsti galime tik sutelkiantis jėgas, irodysim, kad mūsų pasirinktoji laisvė buvo vaisingesnė už priešpaudą".

"Visi lietuviai turi teisės laukti, kad jų pačių organizuotai surinktomis lėšomis būtų kaupiami lietuvių kultūriniai turtai, rankraščiai, paveikslai, archyvai. Lietuvis mokslininkas, rašytojas, muzikas, dailininkas, visi jie turi teisės laukti, kad KF padėtų įsėti į savą visuomenę ir į kitataučių pasaulį".

Po dešimties metų, reikia pripažinti, kad Kultūros Fondas savo uždavinius pagal sąlygas laikė. Visuomenės abejingumo akmenys gal nuskandino ne vieną sumanytą, tačiau jau padaryta nemažai. Didžiausias dešimtmečio darbas buvo "Aleksandrynas".

Dr. P. Jonikas, Lituanistikos Instituto prezidentas, taip apibūdina Aleksandryno reikšmę: "Tas veikalas yra dvigubai svarbus. Viena, jis pirmą kartą mūsų istoriografijoje subūria bei surikiuoja didelį būrį senųjų lietuvių autorių bei rašytojų, jų

tarpe ir daugelį ligi šiol mažai kam nežinomų arba ir visai nežinomų, pasklidusių kelių amžių mūsų kultūros dirvumose ir tarpum ten beišnykstančių laiko prieblandoje, sutelkdamas svarbiausius jų gyvenimo duomenis, jų raštų bei juos liečiančios literatūros ir dokumentų sąrašus. Antra, veikalas žymiai palengvina įvairius tolimesnius mūsų kultūros bei literatūros istorijos tyrinėjimus, patiesdamas jiems tvirtą pamatą svarbiausių duomenų, autoriaus sulasytų kuone per visą jo mokslinės veiklos amžių iš įvairių šaltinių, kurių ne vienas šiandien tyrinėtojai sunkiai bepraeinamas arba ir visai nebepraeinamas, žuvsys".

Išleista ir daugiau reikalingų knygų, vadovėlių. Gal ir sunku būtų tvirtinti, kad įvyko dažnai, kaip Maironis rašė apie Glinskį:

"Kai pirmąkart Glinskui tos knygos /pateko: Skaisčio jo širdy naujas balsas /prašneko: "Ir aš, tarė sau, — juk lietuvis! Juk brangūs ir man Lietuvos mižiniai, Jos pievų kvepėjimas, girios, kalnai ir Vytauto Didžio liežuvis".

Visvien, Kultūros Fondas savo darbu pristabdė tą nuo kalno riedėjimą nutautėjimo ir išnykimo bedugnėn. Prieš dešimt metų Kultūros Fondo atsisaukimą į visuomenę pasirašė 18 asmenų. Kai kurie jų iš mūsų tarpo jau išskeliavo į amžinybę, tačiau likę, kaip matome iš tų pavardžių, visi aktyviai tebeina tuo pačiu lietuviškos veiklos sunkiu keliu. Dešimt metų jų nepasendino, neapvyllė, nenuvargino. Štai tas sąrašas: Paulius Augius, Benys Babrauskas, kun. A. Baltinis, K. A. Girvilas, Antanas Gulbinskas, Br. Juodelis, inž. J. Jurkūnas, Juozas Kreivėnas, V. Manelis, J. Paštukas, kun. J. Paupėras, Vytautas Radžius, Alice Steblyns, L. J. Šimutis, St. Tamulaitis, V. Valiukas, Adomas Varnas ir Domas Velička. Jie visi gali užtarnauti džiaugtis, kad jų pradėta vaga yra nors sunykiai, bet atkakliai varoma toliau.

Lietuvių Fondo Valdyba ir Taryba posėdžio metu rugsėjo mėn. 5 d. Dr. G. Baluko rezidencijoje. Posėdžio dalyviams kalbėjo LF Tarybos pirmininkas Dr. G. Balukas. Posėdyje dalyvavo LF Valdybos pirmininkas Dr. A. Razma, vykd. vicepir. A. Rėklaitis, sekretorius Dr. Z. Ašoklis, išdinininkas Dr. V. Šimutis, finansų sekretorius S. Rauckinas, Tarybos nariai: Dr. K. Ambrozaitis, A. Mažeikienė, A. Šantaras, Dr. J. Valaitis, Dr. P. Kisielius, J. Bagdonavičius, V. Naudžius.

Balfo vėjus ir labdaros vakaras

Balfo skyriaus pirmininkas Vladas Pažiūra kviečia Kalifornijos lietuvius atvykti į Balfo šalpos naudai rengiamą literatūros ir dainų vakarą, spalio 15 d., šeštadienį, 7:30 v. v., šv. Kazimiero parapijos salėje. Programą atliks Dramos Sambūris. Kas bus skaitoma, kas bus dainuojama — dar iki šiol nebuvo žinoma, bet, pagaliau, į Balfo vakarus publika renkasi ne vien dėl programos. Svarbu paremti Balfo veiklą, pažįstamus susitikti, pasisvečiuoti. Tad visi ir kviečiami Balfo remti. Kas vakare negalės dalyvauti, gali savo auką įteikti betkada ir bet kuriam Balfo skyriaus valdybos nariui.

Balfo skyriaus valdyboje, be pirm. V. Pažiūros, yra šie nariai: A. Raulinaitienė, S. Sakienė, R. Bureikienė, A. Markevičius ir J. Motiejūnas. Paštu Balfo skirtos aukos turi būti siunčiamos šiuo adresu: Mr. J. Motiejūnas, 555 N. Beachwood Dr., Los Angeles, Calif. 90004.

Išteka Gėnė Mickūnaitė ir Ina Stadalnikaitė

Amerikoje jaunų žmonių vedybų daugiausia būna birželio mėnesį, kai mokyklos baigia darbą. Yra net savotiškas amerikoniškas pavadinimas — "June Bride" — birželio nuotaka. Šis ruduo Los Angeles lietuvių kolonijoje išsiskiria iš amerikoniško standarto — lapkričio mėnesį susituokė dvi jaunų lietuvių poros.

Gėnės Mickūnaitės ir Algio Tonkūno vestuvės bus lapkričio 5 d. Ina Stadalnikaitė ir Mindaugas Petokas susituokė ir jų vestuvės bus lapkričio 19 d.

Šie visi keturi jauni žmonės mokslus ėjo išveivijoje, bet visi labai gyvi lietuvių veikloje — skautų ir kitose organizacijose. Ina Stadalnikaitė, nesitenkusi vienu universiteto diplomu, siekdama aukštesnio mokslo laipsnio, studijas tęsia Kalifornijos universitete Los Angeles mieste.

Abiejų šių rudens nuotakų jaunikiak akademikai: Algis Tonkūnas universiteto studijas ėjo Connecticut valstybėje, gi Mindaugas Petokas inžinierius su universiteto diplomu.

Mokytojos O. Razutienės užsitarnauta garbė

Santa Monica Lietuvių Klubo balius, rugsėjo 17 d., šauniame amerikiečių viešbutyje, sulaukė įvairių vertinimų. Baliavoti mėgėjai sako, jog tai buvo daugiau prakalbų "akademija", negu balius. Bet kurie baliaus programoje mėgstama ir šio to rimtesnio — patenkinti, kad santamoniečiai pagerbė keletą lietuvių, kurie ir nėra jų kolonijos nariai. Lietuvos generalinis garbės konsulas Dr. J. Bielskis prista-

tytas publikai ir jam pavesta įteikti pagarbos raštus kitiems jaunimo metais iš baliaus publikos išskirtiems asmenims.

Filmų ir TV aktorė Rūta-Lee Kilmontyė pagerbta už atsielimus menė, už bendradarbiavimą lietuvių veikloje, už pavyzdį jaunimui.

Losangelietis inž. E. Radvenis pagerbtas už veiklą jaunimo organizacijose, už vadovavimą jaunimo metų komitetui. Inž. A. Klorė atžymėtas už laimėjimus profesiniame darbe. Prie tų gražių jo, kaip erdvės tyrinėjimo srities darbuotojo, atsielimų jungiami linkėjimai aktyviau įsijungti į lietuviškąją veiklą.

Tegul neužsigrauna mokytoja Ona Razutienė už vieną girdėtą palyginimą: ji, lyg Afrikos laukų kengūra, savo skraiste nešiojo losangiešikių vaikus nuo mažumos iki paaugimo. Ir "nešioja" lietuviukus lietuvių garbei į amerikiečių rengiamas Kaledų egltės programas, į tarp-tautinius festivalius, į televizijos programas, į dainų ar tautinių šokių šventes.

Katras kitas, katra kita taip išsilaikytų per metų metus su mažiukais ir paaugnesniais lietuvių vaikais veikti? Juk reikia gražumu, švelnumu lietuvių vaikams skiepyti; reikia kartais ne vien vaikams pabarti, bet ir su tėvais "pasibarti", iškliausius priekaištų, kam vaikai per daug "skriaudžiami" — per daug mokyti, per daug šokti ir vaidinti skatinami ar net verčiami!

Mokytoja Ona Razutienė visas audras, visus "tornadus" apie jos galvą besisukančius labai lengvai rankos mostelėjimu išsklaido ir linksmai šv. Kazimiero parapijos mokyklos kieme ar salėje su jaunimu vėl šoka, dainuoja ir vaidina.

Ir už tą veiklą Oną Razutienę pagerbė ne losangiešikių kuri nors organizacija, bet Santa Monieš! Kodėl? Vienas atsakymas galėtų būti ir toks: Ona Ra-

zutienė nedirba jokiai partijai, o visai mūsų išveivijai.

Tuščia jū! Ir vainiko, jei bernelis man patiko...

Dirbo žmogus šviesiausia katalikybės šviesa spindinčioje A. Skiriaus leidykloje: dešiniąja paties leidėjo ranka — administratorium, o taigi ir pasipirmti redaktorium B. Brazdžioniui. Katalikiškesnio "triumvirato" vargu kur kitur besurastum.

Ėjo žmogus su vyčiais ir sendraugiais "prie bendro stalo". Kartą (beveik besikeikdamas ant tų, kurie "ne pagal bažnyčią" gyvena) kalbėjo Bostone ir šv. Vardo draugijai priklausęs. Losangiešičiai per eilę metų jį pažino ne eiliniu katalikų organizacijų veikėju, bet pirmiausia — valdybininku, ypač draugijoje, kurios kartais šiaušias prieš kleboną J. Kučingį.

Ir tas žmogus, katalikybės "pamokslus" kitiems sakęs bei rašęs, buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas Juozas Andrius, našlys, šio rugsėjo pabaigoje vėl įžengė į "stoną moterystę", bet ne katalikų bažnyčioje!

Juozas Andrius bandė gauti jo santuokos (su našle O. Jakubauskiene) bažnytinį palaiminimą, bet metrikacijos kai kurie dokumentai nebuvo tokie, kad bažnyčia galėtų moterystę pripažinti ir palaiminti.

Išėitęs rasta linksmos dainos išmintyje: "Tuščia jū! Ir vainiko, jei bernelis man patiko"...

Tai gi, tuščia jū! — katalikiškųjų organizacijų veikėjui katalikybė, jei našliukė patiko... Nuvažiavo į Nevadą ir Las Vegas susimetrikavo.

Teisė ir privilegija žmogui įstatymų ribose vienaip ar kitaip savo asmens reikalus tvarkyti. Tačiau J. Andrius buvo vienas iš tų, kurs žmogui tos laisvės nepripažindavo ir reikėsi kaip religinių dogmų ir įsakymų ar-

šus pripažintojas, vykdytojas ir savo rūšies "misjonierius".

Tad kas čia atsitiko? Kodėl nusisukta nuo katalikiškojo Dievo "perdėtinių" įsakymų? Klausimai labai painūs. Atsakyti tegalės "mirusiųjų dūšių" biografai kun. Yla arba neoteologas J. Girnius: ar šiuo atveju Los Angelėj Dievas į sutemas nuėjo, ar katalikiškoje leidykloje bei katalikiškose organizacijose veikė žmogus be Dievo?

Juozas Andrius išsikraustė iš "bendruomeninių" namų, kur jis gyveno ir dirbo kaip bendrovės administratorius. Atsisakė administratoriaus darbo "Lietuvių Dienų" žurnalo leidykloje ir išvyko gyventi į Santa Monica miestą, į žmonos namus.

Jaunikis yra pensininko amžiuje. Ką palinkėti? Turbūt, kad parašytų "nofiction novel" iš praleistų metų "L. D." leidykloje. Atsiminimai galėtų būti įdomūs. Galėtų autorius pralenkti "Agonijos" rašytoją, žadantį antrą laidą leisti. Beveik garantija, kad J. Andriaus "nofiction" knyga išeitų bent trim laidom. Vieną knygą pirktai ir dovanočiai Tautiniams namams, kad jie padėtų j prof. M. Biržiškos vardo biblioteką — ten "L. D." leidėjų jamžinant. Kitą knygą pirktai skirdamas redaktorius — "viso tautos mylimo poeto" — pagerbimui. Pagaliau trečios laidos knygą savo lentynoj garaže ar po laiptais laikyčiau.

Anoniminių skundų ir skundo laiškų rašymo laikotarpis, kur figūruoja J. Andriaus pavardė (žiūr. 1964.XII.8 straipsnį Naujienose, "Vai, kur dar nužėgliuos losangiešičiai"...), dar

tebelaukia "istoriko" ar istoriografo bei atsiminimų autoriaus plunksnos. J. Andriui, jei dabar vedybomis susidaryti ištekliai išsektu, atsiminimų rašyba bus pelninga.

(Minima straipsnį Naujienoms išspausdinus, "L. D." leidėjas pavalkščiojo kolonijoje lyg katinas morėjuje kniauskiodamas, jog kelsias bylą; parašė vieną kitą grasinantį laišką, bet į skundo rašytojo "V. Naujoko" veiklą nieko naujo neįnešė — skundo medžiaga, kaip J. Andrius yra patvirtinęs, išėjo iš jo leidyklos, bet pykstama ant Naujienų).

• Sibire tebelaikoma apie 100,000 lietuvių tremtinių, kurių vaikams paneigta teisė lietuviškai mokytis, — taip rašo Paul Roberts Los Angeles Herald-Examiner dienraščio kolunroje.

• Rusams nepavyko laisvės troškimo atimti iš Estijos, Latvijos, Lietuvos, Rytų Vokietijos, Lenkijos, Cekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Albanijos jaunimo, — rašo Alexander V. Berks, Farmville, Va., — Los Angeles Times dienraščio laišku skryjuje, ryšium su spalio mėnesio Vengrijos sukilimo dešimtmečiu. Losangelietis

give... so more will live
HEART FUND

Los Angeles, Cal.

RŪPINASI SURENGTI DR. K. GRINIAUS ŠIMTOJO GIMTADIENIO PAMINĖJIMĄ

Šįmet gruodžio 17 d. sueina 100 metų kai gimė Kazys Grinius, gydytojas, "varpininkas", buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas.

Tą žymaus vyro sukaktį reikia Los Angeles lietuvių kolonijoje paminėti, — vienam kitam losangiešičiui Marijona Afatukienė raginančiai priminė. Jau ir su kai kurių organizacijų valdybomis ar valdybų nariais pasikalbėjusi, jos sumanymai radusi pritarimą, tikisi, jog Dr. Kazio Griniaus minėjimas bus surengtas.

Dr. Kazys Grinius gimė 1866 m. gruodžio 17 d. Salemos-Būdos kaime, Sasnavos valsčiuje, Ma-

rijampolės apskr. Mirė Chicagoje 1950 m. birželio 4 d. Lietuvos prezidentu buvo išrinktas 1926 m.

Dr. Kazio Griniaus veikla lietuvių tautai reikšminga kaip kovotojo prieš caro priespaudą, reikšminga kaip visuomenininko — spaudos bendradarbio, redaktorius ir knygų autorius, reikšminga ir kaip gydytojo, kurs tautos sveikatingumui daug nusipelnė — nesiekdamas asmeninio pelno Dr. K. Grinius kovojo prieš limpamas ligas ir daug šioje srityje nuveikė.

Plati Dr. Kazio Griniaus veikla jo šimtojo gimtadienio metais verta plačiau ir prisiminti.

Taupykite
MIDLAND SAVINGS
MES MOKAME **5%** ANT BONŲ SASKAITŲ
Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.
Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje
August Saldukas, Prezidentas
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

INVEST IN UNIVEST
PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI
Nuo šių metų spalio 1 d. mokame **4 3/4%** metinius dividendus investavimo sąskaitoms
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070
All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.
3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, OCTOBER 12, 1966

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$18.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Kitosė JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusė metų \$7.50
tris mėnesiai \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicago ir priemiestuose
metams \$16.00
pusė metų \$8.50
tris mėnesiai \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kinų respublikos sukaktis

Prez. Lyndon B. Johnson vakar pasiuntė telegramą tautinės Kinijos prezidentui Chiang Kai-shekui 55 metų Kinų Respublikos sukakties proga, pareiškdamas, kad tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kinijos visuomet bus artimi ir nuosirdūs santykiai reikalauose, kurie liečia abiejų šalių reikalus.

Kinuose buvo pašalinta monarchija ir įsteigta respublika 1911 m. spalio 10 d. Jos steigėjas buvo Sun Yat-sen. Pasinaudodami respublikos valdžios silpnumu ir vidaus nesutikimais, Japonijos militaristai buvo užėmė didelius Kinijos žemių plotus. Pralaimėję karą, japonai pasitraukė. Tada kilo respublikoje vidaus karas, kurį laimėjo Sovietų Rusijos remiami komunistai, kurie pradėjo skelbėsi esą "agrariniai revoliucionieriai", bet vėliau priėmė ištaisai Rusijos komunizmo programą.

Respublikos vadas Chiang Kai-shek su savo valdžia ir ištikimomis armijos dalimis pabėgo ir įsikūrė Formozos (Taiwan) saloje.

Amerika Chiang Kai-sheko valdžią remia, nežūrind to, kad nemažas skaičius valstybių, jų skaičiuje ir D. Britanija, pripažįsta komunistų režimą tikrąja Kinijos valdžia. Prez. Johansono telegrama rodo, kad JAV yra nusistatčiusios ir toliau remti Chiang Kai-sheką.

Tarsis branduolinių ginklų klausimu

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko buvo nuykęs į Washingtoną ir turėjo konfidencialių pasikalbėjimų su prezidentu Johnsonu ir valstybės sekretorium Dean Rusk. Kokius klausimus jisai su amerikiečiais svarstė, nėra žinoma, bet Gromyko pasakė laikraščiu reporteriams, kad buvo diskutuojamos problemos, kurios liečia nusiginklavimą, ir tarp jų klausimą, kaip sustabdyti branduolinių ginklų daugėjimą.

Sis sovietų ministerio pareiškimas spaudos atstovus nustebino, nes sovietų valdžia per eilę metų kaltino JAV, kad jos trukdo šituo reikalu susitarti, siūlydamos duoti balsą Vakarų Vokietijai branduolinių ginklų klausimuose. O dabar atrodo, kad Maskva jau sutinka tartis, nes Gromyko pastebėjo: "Mes sutikome, kad apskaitimas mintimis šituo klausimu bus tęsiamas."

JAV pareigūnai sovietų ministerio žodžius patvirtino.

Kas iš to išeis, gal paaiškės vėliau. Jei sovietų valdžia sutinka tęsti pasikalbėjimus, tai reiškia, kad ji jau mažiau bijo Kinijos komunistų, kurie reškia, jog Ru-

APŽVALGA

Piktžolės Rusijos kolchozų laukuose.

Amerikietis, dirbamųjų žemių tyrimo specialistas, apkeičias žemės ūkio sritis Sovietų Sąjungoje, Rumunijoje ir Vengrijoje, sako, kad piktžolės tai viena rimčiausių priežasčių, kodėl yra nusmukusi sovietų agrikultūra.

Pranesimą apie tai padarė Laisvosios Europos radijas — Radio Free Europe — Miunchene, kurio žinios apie padėję Rytų Europos šalyse visada būna pagrįstos faktais.

Kitos dvi kliūtys, trukdančios sovietų žemės ūkio pažangai, yra nepakankamas cheminių trąšų vartojimas ir suvartojimų j kolchozų ūkininkų nerūpestingumas.

Tą radijo pranešimą patvirtina dabartinis Sovietų Sąjungos komunistų partijos bosas Leonid Brežnev, kuris perėję pavasarį savo kalboje apie žemės ūkį pasakė, kad 2,500,000 akrų dirbamosios žemės Sovietų Sąjungoje yra apžėję piktžolėmis, kurios atima javams drėgnę ir maistą.

Piktžolėse, be to, veisiasi vabzdžiai, kurie naikina javus, ir skatina javų ligas. Nuostabu esą, kad piktžolės apseduet ir Ukrainos juodžemio juostą.

Bet Brežnevas pastebėjo, kad mažuose sodybinuose sklypuose, kurie yra atiduoti privačiam ūkininkų šeimynininkavimui, dirvos yra apvalytos nuo piktžolių ir javų užderėjimas yra daug geresnis, negu kol-ūkių laukuose.

Sovietų valdžia dabar yra priversta importuoti kviečius ir kitus grūdus iš "buržuazinių" kraštų, kas jai sudaro didelį finansinį sunkumą, nes už importuojamus grūdus reikia mokėti auksu (sovietinių rublių užsienio bankai neima).

Nuo šitos sunkumo sovietų Rusija nusikratyti, jeigu kolchozai būtų panaikinti ir žemė būtų pervesta į privatinę ūkininkų nuosavybę. Ūkininkai, jei norėtų, galėtų tada dėtis į kooperacijas; bet kooperacijos turėtų būt ūkininkams laisvu noru ir pačių ūkininkų valdomos.

Tačiau negalima tikėtis, kad Rusijos valdovai suliks daryti tokią revoliuciją žemės ūkyje.

sijos komunistų vadovybė konspiruoja su "Amerikos imperialistais" prieš revoliucinį pasaulio proletariatą.

Bet tai dar tik pirmas toks Maskvos atstovo pasakymas. Neseniai jisai kalbėjo Jungtinėse Tautose visai kitaip.

nes ji prieštarauja komunistinei Lenino teorijai, jog viską turi kontroliuoti valstybė, o valstybė turi kontroliuoti partiją, kurią valdo sediti Maskvoje klika.

Jei ūkininkai, kurie sudaro didžiausią dalį Rusijos gyvenlojų, pasidarytų laisvi savo žemės savininkai, tai jie išvystytų is valdžios komunistus.

Despotai niekad savo galios ir savo privilegijų geruoju neatsizada. Todėl piktžolės ir toliau smaugs sovietų žemės ūkius.

KUN. TUMAS GIRIA KAPSUKĄ

Nežinia kodėl tik vakar atėjo Vilniuje spausdinamo "Tėvynės Balsas" šių metų rugpjūčio mėn. numeris. Jame rašoma: "Cia pat — Rugsėjis. Rugsėjis baigiasi..." Taigi tas leidinys užtruko beveik du mėnesius kelionėje ar kur kitur, kol mus pasiekė.

"Tėvynės Balsas", kaip žinia, leidžia Lietuvos okupantų "kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komitetas". Jisai yra siuntinėjamas tik į užsienį asmenims, kurių adresus kas nors tam komitetui suranda, ty asmenų visai neatsiklauses, ar jie nori tą leidinį skaityti, ar ne.

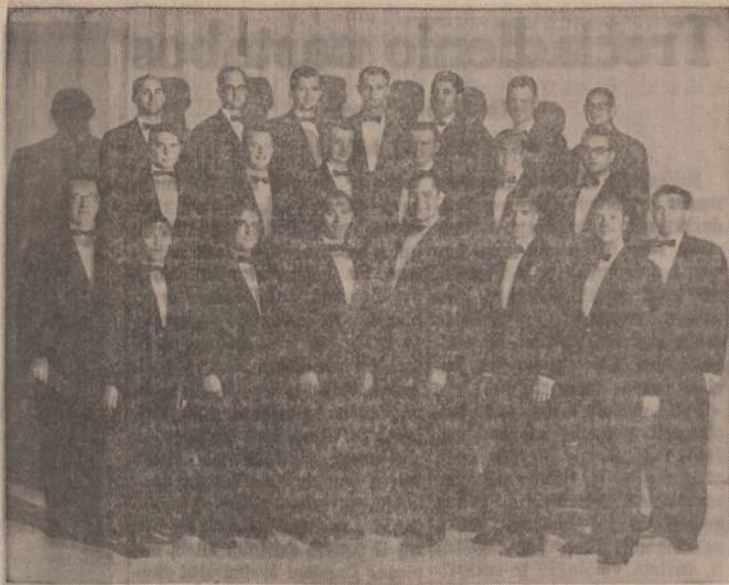
Bet Lietuvoje "Tėvynės Balsas" nėra platinamas. Lietuvoje gyvenę žmonės negalėtų jį gauti nė už pinigų. Jame, mat, dedami tokie "patriotiški" straipsniai, kad okupuotos Lietuvos žmonės juos skaityti būtų priešinga rusifikacijos dvasiai, kuri tenai pučia.

Šiame pavėluotame "T. B." numeryje yra išspausdintas straipsnis apie Vincą Mickevičių-Kapsuką. Jo turinį sudaro ištraukos iš kun. Juozo Tumo-Vaižganto rašinio, įdėto ejuosioje Vilniuje "Nepriklausomoje Lietuvoje" 1919 m. lapkričio mėn.

Tada buvo pasklides gandas, kad Kapsukas mirė Smolenske, ir kun. Tumas, kuris "Nepriklausomoje Lietuvoje" artimai bendradarbiavo, parašė apie menamą velionį ilgoką straipsnį, kuris čjo per du laikraščio numerius.

Apie Kapsuką tada dar nebuvo miręs. Anksčiau už jį mirė kun. Tumas.

Bet kai Tumas rašė apie menamą mirusįjį Mickevičių — Kapsuką, tai jisai buvo užmiręs, kaip Kapsukas pasikeitė, virsdamas iš Lietuvos patrioto Lietuvos parduokiu. At-

SEKMADIENĮ BUS PUIKUS KONCERTAS

Amerikos Valstybių vyrų ir moterų Oro Pajėgų oficialūs muzikos atstovai, Amerikos Valstybių Oro Pajėgų orkestras ir Dainuojantieji Seržantai iš Washington, D. C., pasirodys Chicago, ši mėnesį pirmą kartą po septynių metų. Orkestras laikomas vienas iš geriausių ir iškilusių simfonijos orkestrų pasaulyje. Jis pasirodys rytiniame koncerte Medinah Temple, 600 N. Wabash Ave., Chicago, sekmadienį, spalio 16 d. 2 val. 30 min. popiet. Majoras Arnold D. Gabriel, jaunas ir dinamiškas dirigentas, duos įvairią parinktą programą šiam koncertui. Koncerte bus grojamos operos ir garšūs klasiški muzikos kūriniai. Bus ir dabartinio Brodvajaus melodijų, džiazo ir, žinoma, maršų. Priebe bus daug iškilios muzikos, Amerikos Valstybių Oro Pajėgų choras ir Dainuojantieji Seržantai duos programą Brodvajaus ir Hollywoodo dainų, taip pat Amerikoj geriausiai žinomų patriotinių dainų. Koncertą atliks Amerikos Valstybių Oro Pajėgos kartu su Amerikos Valstybių Oro Pajėgų Naujokų Emimo Daininių Chicago, Medinah Temple. Nors lėlimas laisvas, bet bilietai bus reikalaujami prie lėlimo. Veltui bilietai gaunami Amerikos Valstybių Oro Pajėgų Naujokų išlaipoj arba pasiuntus vaka su pašto žanku ir nurodytu savo adresu ir paprašius ir nurodžius bilietų skaitį, siunčiant USAF Recruiting Detachment 501(01), 536 South Clark Street, Chicago, Ill. 60606. Bilietai bus išdalinti tuo būdu, kas pirmas bilietų paprašys — pirmas gaus, iki visi bus išdalinti.

ST. PETERSBURG, FLA.

Laurinavičienės \$6,248 dovana klubui

Rugsėjo mėn. 25 d. įvyksiamė Floridos Amerikos Lietuvių Klubu susirinkime, klubo narė Amelija Laurinavičienė — Lauriškė klubo pirmininkui čekį sumoje \$6,248 įtaisyti klubo salėje apyvėsimui. Tai buvo didelė ir maloni staigmena visiems. Atsikviesė į jos, nariai sukėlė dideles, ilgai trunkančias ovacijas gerajai donatorei.

Šiltoje Floridoje visi nauji namai ir salės yra apyvėsimai: dabar klubas galės irgi tai padaryti svečių ir narių patogumui. Kita narė, Jennie Neckrosh, grįžusi iš Washington, D. C., kur dalyvavo, kaip artima Nugentų giminaitė, prezidento dukters ir P. Nugentų vestuvėse, irgi padovanojo klubui šimtinę. Sako, viskas buvė labai puiku, ji turėjusi "good time", o kadangi jos išlaidas apmokėjo dukteris su žentū, tai tegul ir klubas šiek tiek

sidavimas netikusiai idejai nėra girtinas dalykas, ypač jei žmogus turėjo gerą ideją ir jos išsivadėjo.

Ir netiesa, kad Kapsukas buvė net ir savęs išsivadėjęs dėl idėjos. Jo atkaklios varžytinės su Zigmu Aleksa-Angariečiu liudija, kad jisai labai troško garbės ir jos niekad neišsivadėjo.

Klubo koresp. Onutė

naudos turi. Pirmininkas abiem geradarėm nuosirdžiai padėkojo. Spalio mėn. 16 d., sekmadienį, klubas rengia savo salėje sezono atidarymą — pietus su programa, muzika ir šokiais. Šiai dienai kita stambi klubo rėmėja ruošia staigmeną, kurią visi atsilankę turės progos pamatyti ir pasidžiaugti.

Po šio spalio 16 dienos iškilmingųjų švenčių, bus dar kiti du šio mėnesio renginiai, tai spalio 22 d., pietūs su šokiais; spalio 23 d. 12-2 val. pietūs ir mėnesinis klubo posėdis. Kviečiami kaip klubo nariai taip ir nauji įsirašyti į šį lietuvių laisvą bėpartinį klubą.

Sis jaunas lietuvių klubas jau daug, daug ką įstengė įgyvendinti per narių dosnumą. Klubas turi daug pasišventusių darbuotojų, kaip jaunasis Alfonsas Adomonis puikiai tvarko barą, Vanda Ainorienė tvarko virtuvėje maistą, šeiminkės: A. Reklaitienė, Barbara Dauparienė, muzikantas, Jonas Povylaitis, salės šeiminkas Kazys Janušas, kuris salės tvarko ir švarką prižiūri. Salę jis laiko atdara visomis dienomis nuo pietų, jis ir ištroškusių ar silpnus pastiprina vietoj, nes jis ten gyvena užpakaly salės. Iš toliau atsilankius visuomet galima užeit pasimatyti su Kaziuku.

Salės antrašas 4880-46th Ave. North St., Petersburg.

Klubo koresp. Onutė

Dr. K. Sidlauskas

APIE ČIKAGOS LIETUVIUS IR DEMOKRATŲ PARTIJĄ

(John P. White, Lithuanians and the Democratic Party, Thesis, University of Chicago, 1953)

Si bendra apžvalga apie Čikagos lietuvių autoriaus duota kaip pagrindas diskusijoms apie lietuvių grupės politinę veiklą. Jis pabrėžia dar kartą, kad Čikagos lietuviai yra svarbi tautinė grupė tiek pagal savo skaičių, tiek išėinant iš fakto, kad demokratų partija lietuvių grupę įjungia į savo tautybių politikos strategiją.

III. Cook Apskritis Lietuvių Demokratų Lyga

Pradėdamas Cook Apskritis Lietuvių Demokratų Lygos aprašymą, autorius pasibėbi, kad šioji organizacija esanti demokratų partijos pripažintas derybų agentas, atstovaujantis Cook apskrities lietuvių tautinei grupei. Ji neturinti varžovų atstovaujant lietuvių grupei demokratų partijoj, bet atskirų frakcijų varžymasis pačioj organizacijoje yra dažnas reiškinys.

Prieš šio šimtmečio pradžią jau buvo dėdamas pastangos suorganizuoti Čikagos ir

apylinkių lietuvių į politinius klubus, bet tais laikais nebuvo sukurta jokios pastovios organizacijos. Kiek keistokas reiškinys, kad anais senais laikais didelė dauguma Čikagos lietuvių rėmė respublikonų partiją. Vienok, apie 1896 m. vienas smulkės savininkas, Laurynas Ažukas, suorganizavo Čikagoj pirmąjį lietuvių demokratų klubą, tačiau apie šį klubą buvo galima šį tą išgirsti tik rinkimų metu, o praėjus rinkimams, jis vėl išnykėdavo, lyg nebuves. Bet 1900 m. Čikagoj jau buvė šešetas lietuvių demokratų klubų, aktyviai pasireiškusių tų metų prezidentiniuose rinkimuose.

Lietuvos nepriklausomybės kovų laikais Čikagos, kaip ir kitų vietų Amerikos lietuvių dėmesys buvo pirmoj eilėj nukreiptas į savo kilmės krašto reikalus, o mažiau besidomėta vietos amerikoniška politika. Be to, pasėkoję respublikonų partijos laimėjimų, Čikagos lietuvių demokratų organizuota veikla beveik visai iširo. Bet 1920 m. vėl buvo atgaivintas pirmasis lietuvių demokratų klubas ir pagal jį steigėją pavadinatas "Ažuko lietuvių politiniu klubu", išėmant iš klubo vardo "demokratų" žodį. Tačiau nelgai trukus ir šis klubas nutraukė veiklą, nors laikoma, kad jis yra tikrasis Lietuvių Demokratų Lygos pirmtakas. Kurį laiką lietuviai demokratai jėjo kaip atskira sekcija į bendrą anksčiau minėto A. J. Sabath vadovautą demokratų "Tautinių Grupių Organizaciją".

Tik 1934 m. grupė jaunų Čikagos lietuvių demokratų nutarė atgaivinti sayanorišką lietuvių demokratų organizaciją, gavę planui tuometinių Čikagos demokratų partijos vadų Pat Nash ir Edward Kelly pritarimą. Palengva Lietuvių Demokratų Lyga, kaip minėta, įsigijo demokratų partijos pripažinimą kaip vienintelis ir tiesioginis lietuvių grupės derybų agentas.

Dėl kelių faktorių veikimo demokratų partija neteko centralizuotos tautinių grupių kontrolės. Iš tų faktorių galima paminėti šiuos tris svarbiausius faktorius:

1) Cermak'o mirtį, 2) airių grupės grįžimą į partijos vadovybę ir 3) atsiradimą veržių tautinių grupių vadų.

Tautinės grupės galėjo tų laisvai organizuoti, kol jos turėjo demokratų partijos vady pasitikėjimą ir paramą. Tačiau, kai jos neteko centralizuotos kontrolės, partijos vadai negalėjo ilgiau tiksliai sekti ir stebėti tautinių grupių organizacijų veiklos. Šitą faktą tenka įsidėmėti, svarstant tolimesnį tautinių grupių politikos išsivystymą.

Kadangi Čikagos lietuviai yra plačiai išsibarstę po visą Čikagos miestą, tai Lietuvių Demokratų Lygai teko suorganizuoti lietuvių kolonijose eilę klubų. Šitoks klubų organizavimas buvo įvykdytas ir Lyga tapo tuos klubus apjungiančia organizacija. Kiekvienas toks klubas delegaluoja savo atstovus į Lygą, ir tie atstovai išrenka Lygos vadovybę. Todėl tenka pažvelgti į tuos klubus, kad ga-

lėtumėme susidaryti vaizdą apie pačių Lietuvių Demokratų Lygą. Tuos klubus, su mažais nukrypimais, galima vadinti Wardų klubais, nes jų veikimo plotai paprastai apsiribuoja atskirų Čikagos miesto politinių vietų (wardų) sritimis.

Apie 1952 m. Lietuvių Demokratų Lyga susidėjo iš devynių atskirų toj Lygoj apsijungusių lietuvių demokratų klubų. Jų skaičius laikui bėgant keitėsi ir šiuo metu yra žymiai sumažėjęs. Prieš maždaug dešimtmetį klubų sąrašas buvo sekantis:

1. South-West Lietuvių Demokratų Klubas;
2. 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubas;
3. 11-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubas;
4. 12-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubas;
5. Humboldt Parko Liet. Demokratų Klubas;
6. Lietuvių Demokratų Tautinis Klubas;
7. North-West Lietuvių Demokratų Klubas;
8. Englewood Lietuvių Demokratų Klubas ir
9. Cicero Lietuvių Demokratų Klubas.

Studijos pastaboj autorius pamini, jog netolimoj praėtyje veikė ir kiti lietuvių demokratų klubai, vėliau nutraukę savo veiklą. Lygos archyvyje daviniais pasiremdamas, jis nustatė toki pranykusių klubų sąrašą: 7-to Wardo LDK; 14-to Wardo LDK; 15-to Wardo LDK; 19-to Wardo LDK; Čikagos Lietuvių Politinis Klubas ir Melrose Parko Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubas.

Pats svarbiausias pagal savo geografine padėtį ir narių kokybę buvęs South-West

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PRespect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9,
antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadien. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublik 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadien., ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9,
antradien., penktadien. nuo 1-5, treči.
ir seštadien. tiktai susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treči. ir seštadien. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
PERSIKĖLE I
8058 So. WESTERN AVENUE
Valandos tiktai pagal susitarimą.

DR. A. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadien., Antradien.,
Ketvirtadien. ir Penktadien. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak. Seštadien. 1-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadien., ketvirtadien. 5-8 val. vak.,
antradien., penktadien. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadien. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULman 5-6766
Namy: BEverly 8-3946
Priėmimo val.: Kasdien 6-8 p. p.
Seštadien. 1-3 p. p. Trečiadien. uždaryta.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Seštadien. 10-12 val. ryto.
Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
abu ofisai uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadien., antradien., trečiadien.,
penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien.
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195

MANITOBOS DŽUKIJOJE

Birutė Lygutyte - Giedraitienė

Iš eilės seka G raidė, ir Giedraitienė — Vladas su Birute, yra artimiausieji ir vieninteliai Butkų kaimynai. Čia yra priešingai: jis pats yra dzūkas nuo Lazdijų, o Birutė — žemaitė nuo Kretingos, pagal tėvus Lygutyte, kuri ką tik iš mokyklos suole būdama 15 metų gavo tarnybą Klaipėdoje, geležinkeliečių ambulatorijoje. Kadangi pasirodė gabi mokslui, ypač medicinos, ir mėgstanti patarnauti ligoniams, ją pati ambulatorija išleido Lietuvos Raudonojo Kryžiaus galtingųjų seselių kursui, kuriuos baigė su pilnateiseis slaugės (registruota nurse) titulu. Iš tremties ji pateko į Angliją, kur be-tarnaudama pradėjo gauti lietuviškų laikraščių iš Amerikos ir kažkuriame laikraštyje rado mažą skelbimėlį, kad toks ir toks,

Saskačevano provincijoje, Kanadoje, turįs savo farmą, norėtų susirašyti su gera lietuvaite tikslu ir t. t. Taip ir baigėsi, kad Birutė Lygutyte atsidūrė tolimame Saskačevane kaip Giedraitienė!

Ilgai nebevargė Saskačevano farmelėje, ją pardavė ir pirkto iš Jono Liaukevičiaus Karberio Kalvose dabartinę farmą, kurią išplėdė, išplėtė ir žymiai pagastinę šiandien gyvena, kaip vi si lietuviai "dvarininkai" Karberio Kalvose, su puikiai išdirbtomis dideliais laukais, įvairiais pasėliais ir palyginti geru derliu, ir panašiai kaip visi kiti ir kaip Butkėvičiai, augina didelę bandą raguočių, su anksčiau minėtuoju buliu, didelį būrį kiaulių, kala-

respondentę Izabelę prie Yukono upės. Klausė, kur ji dingo, kad nebėrašo? Tiek daug buvo kalbų apie šiaurę, kad anot paties Jono Jr. "nuo liežuviu plakimo ir gerklė užkimo"!

Toje pačioje kaimynystėje, arčiau ar toliau vieni nuo kitų savo ūkiuose gyvena Matjošaitis Kazys, Razma (iš naujųjų ateivių), Žilinskas ir Žemaitis, deja nė vieno jų neteko pasiekti, o Žilinskas, apie kurio šokėjų ir dainininkę senutę žmoną teko prieš keletą metų rašyti, žmonai mirus išsipardavė ir kažkur išsikėlė, o Žemaitis yra vienas pavyzdingiausių ūkininkų pačiame "kitame gale", tai yra toliausiai.

Lieka daugiau kas pasakyti apie Virkutį. Tai nepaprastai Karberio Kalvų gamtą mylintis naujasis ateivis, kurs verčiasis fotografija, turi Winnipegę savo atelje, o McGregor, Man., turi net kino teatrą įsigijęs. Bet įdomiausias jis yra kaip Karberio Kalvų pilietis. Jis iš Žilinsko nusipirko kvoterį žemės vienam gamtiškai gražiausių kalvų plote, prie žiemą-vasarą tekančio gana gražaus vingiuoto upelio, su nuosavais kalneliais, įvairiais lapuočiais ir skujočiais miškeliais. Nors jis čia prisivėžęs iš Winnipeg visokio lauko ir pasistatęs net "vilas" sau su žmona ir vaikams, bet čia negyvena, o tik atvažiuoja savaitgalį praleist, kur vaikai turi rojiską sąlygą žaisti, o jis pats pilnas rankas darbo, kirsdamas ir valydamas takelius, sodindamas medelius, išvesdamas alėjas,

Vladas Giedraitis

kuty, vištų ir tris šunis, tiek į vienas kita panašius, kad per visą viešėjimo laiką nespėjau juos atskirti. Birutė Giedraitienė, kaip tikriausia kretėnė žemaitė, be kitų visokių originalių žemaitiškų valgių moka lieti tas saldžias gardžias žemaitiškas varškias.

Liaukevičius Jonas, žinomojo Povilo Liaukevičiaus brolis, gyvena jau "antruose galuose", tai yra greičiau pasiekiamas per Firdalę, turi 400 akru ūkį su puikia žeme ir plačia lyguma upelio slėnyje, du sūnus — Jurgį, tarnaujantį Winnepege ir Joną — tarnaujantį tolimame šiauriniame Yukono krašte, vietoje vad. Calumet, dar 300 mylių į šiaurę nuo Whitehorse. Be to, Jonas Liaukevičius turi nepaprastai malonią, simpatingą ir begalo vaišingą žmonelę; kilę, kaip ir daugumas dzūkų, nuo Lazdijų ir gyvena Karberio Kalvose jau nuo pačių pradžių, tai yra vieni iš pirmųjų. Teko aplankyti kaip tik tuo metu, kai sūnus Jonas su šeima buvo atvažiavęs pas tėvus iš Yukono atostogų. Jono informacijomis, Yukone žymiai "šilčiau" žiemos metu, negu Manitoboje. Mat, į Yukoną labai dažnai žiemos metu per Rocky kalnus atplaukia šilti Pacifiko vėjai, kurie Yukone sukelia viena po kitam atodrėkius, tad nors ir ilga žiema, bet nėra tokia vienoda ir dėlto nėra tokia nuobodi. Kvietė būtinai atvykti atostogų ir įsitikinti, koks gražus ir daug žadantis yra Yukono kraštas. Pasirodo, žinojė, kad Naujienos kitados turėjo gabią jautrios plunksnos ko-

vaitės diena ir savininkai buvo kažkur mieste. Tikrai įdomaus projekto būta, ir nuosirdaus darbo ir — deja, pinigų įdėta!

Iš visų pusių smėlio aukštuma apsuptoje apskritoje įlankoje, specialiai iš Winnipeg atvežta didžiule žemėse buvęs iškastas didokas baseinas ir jį iškoljus šimtus dolerių kaštavusių plastikos "pamušalų", iš apačioje tekančio upelio, specialiai jo krante įtaisyta motorizuota pompa buvę prileista vandens. Žodžiu, baseinas gilumu ir didumu būtų galėjęs konkuruoti su milijonierių maudymosi baseiniais! Negana to, baseino pakraštyje įrengtas miniatiūrinis parkelis su stalais, suolais, atšlošiamomis medinėmis kėdėmis ir stiklams kepti krosnelėmis bei visokiems kitais miščių miščiūnų mėgiamais patogumėliais. Ir svečių pavasaroti bei pasimaudyti buvę pradėję pasirodyti. Deja, viena dieną ar naktį, niekam artin nesant, iš tolimesnių krūmų atėjo didelė grąvių banda, vieni tvirtina, kad gerti, o kiti, kad pasimaudyti. Kadangi karvių (net vėsių) kijos yra apautos beveik tiek pat smailiais batukais kaip modernių moterų, tai vos tik karvės į baseiną sulipo, kaip jų bateliai per plastiką susmego į apačioje esantį smėlį. Šiandien to paties plastikos pamušalo didžiulės skiautės vienu galu giliai į smėlį susmėgė ir smėliu apneštos, o kitu palaidu galu, lyg vaiduoklių nuometai, vėjuje plazda saistosai...

Nors Virkūčio kaimynai jo kaip ūkininko nevertina, bet visai rimtai ir su gera pagarba doza jį mini, kaip pavyzdį žmogaus, kurs tikrai myli žemę, nepaisant, kad ta žemė jam nieko neduoda, kadangi negali duoti, bet iš jo paties daug paima, kadangi nėra žmogui malonesnio davimo, kaip duoti žemei, kurią gali gražinti, formuoti, perkurti ir apstatyti, kol pasidarys tikruoju žemės rojumi.

(b. d.) J. Pr.

Balfo seime kalbės iš Lietuvos atvykęs

Balfo seimai susirinko Balfo centre vadovybė. Tuose seimuose be organizacinių reikalų tarimo būna ir vienas kitas studijinis pranešimas. Šių metų Balfo seimas (XII-tas) įvyks Chicagoje lapkričio 26 d. Padėkos Dienos savaitgalyje. Seiman pakviestas prelegentas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, kuris padarys pranešimą apie pavergtų ir Sibiran ištremtų lietuvių viltį, dedamą į laisvus brolius lietuvius, ypač amerikiečius.

Balfo seiman skiriami siunčia po vieną atstovą nuo 25 narių arba jų dalies. Mažesni skiriami vis tiek gali siūsti po vieną atstovą. Atstovų įgaliojimų blankai gaunami tik Balfo centre. Seimo delegatai bus ap rūpinti nakvynėmis, jei iš anksto paprašys p. Antaną Gintėnį, 3221 W. 61 St., Chicago, Illinois 60629.

Balfo Reikalų Vedėjas

A. + A. KAZIMIERAS PILPAUSKAS

Gyv. 7137 So. California Avenue
Mirė 1966 m. spalio 10 d., 13:00 val. vakaro, sulaukęs 75 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tavrėliu kaimė, Pasūvis parap. Kėdainių apskr.
Amerikoje išgyveno 53 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Kazlauskaitė, dukte Ann Waitkus, žentas Adolph, sūnus Charles, marta LaVerne, anūka: Charles, Kathleen, Daniel, David, Adolph, Ann ir Kazimieras. Svogeris Victor Naurakis su šeima, pusseserė Etruzine Gudaitienė su šeima, pusbrolis Francisus Pilpauskas su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Kęstučio Pašalpos klubui, Tėvų Jėzuitų, Tėvų Pranciškonių ir Sv. Kazimiero Sėserių Vienuolyno Rėmėjų narys.
Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.
Penktadienį, spalio 14 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Paneles Švenčiausios Marijos parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldy bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Kazimiero Pilpausko giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukte, sūnus, anūka ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Lithuanian National Democratic Club susirinkimas įvyks spalio 12 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Malonėkite visi nariai dalyvauti. Bus svarstomi rinkimų reikalai.
K. Aleksionas

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIEKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-9600 REpublic 7-8691

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIASIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COrmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

Aukos Dr. K. Griniaus paminklui

Pastaruoju metu Dr. K. Griniaus, Trečiojo Lietuvos Respublikos Prezidento, paminklo statybą Lietuvos Tautinėse Kapinėse savo aukomis yra pūrė: \$50 — Pasaulio Lietuvos Bendruom. pirm. J. J. Bačūnas; po \$10 aukojo: JAV Lietuvos Bendruom. pirm. Jonas Jasaitis, Gasparas Grinius ir Mrs. P. Urmanas; po \$5 — Ignas Mojiejaitis, Joseph Mitchell, Mrs. Marcelė Tverijonas ir M. Tamulėnas (iš West Palm Beach, Fla.), Teodoras Blinstrubas ir Paulius Šimolūnas; \$3 aukojo Juozas Turčinskas.

Malonūs aukotojai G. Grinius, Mrs. Urmanas, I. Mojiejaitis ir J. Mitchell gyvena Waukegan, Ill. Gražu, kad tuo būdu paminklo statybą pradeda paremti ir toliau nuo Čikagos gyvenantieji lietuviai. Šiuo metu Dr. K. Griniui Paminklui Statyti Komitetas siuntinėja lietuviškoms organizacijoms ir pavieniams asmenims laiškus visose JAV ir Kanadoj, prašydamas savo aukomis prisidėti prie Dr. K. Griniaus šviesaus atminimo pagerbimo ir įamžinimo, siemint 100 metų nuo jo gimimo. Komitetas maloniai prašo visus lietuvius, gavusius tuos jo laiškus, savo aukomis paremti jo darbą. Paminklas kainuos apie \$7,000, tad reikalinga visų mūsų talka. O sėkminga ir bičiuliška talka lengvai ir greitai įvykdo ir sunkiausius darbus. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

suorganizavęs
Dr. K. Griniui Paminklui

Derliaus šventė

Šį savaitgalį Čikagos miestas atidaro dvi dienas užtrukiančią "Holiday Folk Fair". Ji įvyksta Navy pier patalpose, atidarymas šeštadienį, 11 val. ryto.

Šioje šventėje dalyvauja ir lietuviai. Jų atstovavimas yra

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

Lietuviškas Restoranas — METROPOLIS

6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009
Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikej galeisti praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvinti.
Atdaras kasdien nuo 11 val. ryto iki 2 val. nakties.
Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTANINA KAUSAI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius į visus kraštus ir Lietuva.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

vykdomas Bendruomenės Čikagos Apygardos valdybos, tačiau visus techninius darbus pavesta atlikti Brighton Parko Apylinkei, kuriai vadovauja Karolis Avizienis.

Lietuvių paviljone bus įstatyta mūsų tautos dailės, audinių, gėlių pavyzdžiai, bus lietuvių rašytojų knygų angli kalba. Veiks ir lietuviška virtuvė, kurioje bus galima pirkti kugelio, dešrų, koldūnų ir kt. Paviljone pažadėjo dirbti nemažas skaičius Brighton Parko ponių, bus ateitininkų ir skaučių grupės. Lietuvių grupės grožio karalaitė pirmadienį City Hall buvo išrinkta 19 metų Nijolė Simanavičiūtė.

Visi tautiečiai kviečiami apsilankyti lietuvių paviljone ir paremti savuosius, reprezentuojančius mūsų tautą kitų tautybių būryje.

Nerūkantieji žmonės ilgiau, sveikiau gyvena

Du Loma Linda (Kalifornijoje) universiteto tyrinėtojai daktarai Frank Lemon ir Richard Welden nustatė, kad nerūkantieji žmonės ilgiau ir sveikiau gyvena. Per ketverius metus tyrinėje adventistų grupė Kalifornijoje įvedė savo pranešime AMA (Amerikos medicų draugijos) žurnale rašo, kad toje grupėje mirtingumas yra mažesnis negu kitose grupėse, kurių nariai nerūko. Kaip žinoma, adventistų (Seventh Day Adventists) tikėjimas draudžia savo nariams rūkyti. Nustatyta, kad adventistų tarpe gana retai tėra žmonių, kurie sirgtų kvėpavimo takų ligomis.

TRUMPAI

— *Balfo vaizus spaudos* ir informacijos komisiją sudaro: J. Janušaitis, V. Kasniūnas, A. Gintneris, Vl. Butėnas, P. Stakauskas, St. Paulauskas, Alb. Valentinas Pr. Sulas, St. Juškėnas, J. Vaidėlys ir kiti. Be to, radijo — Margutis ir S. Barcus šeimos nariai — Aldona ir Fel. Daukai. Jie visi pasizadėjo plačiau supažindinti skaitytojus su Balfo vaizumi ir jo eiga Chicagoje ir apylinkėse.

— *P. Silas, miškininkas*, pernai buvęs Balfo Chicago vaizus pirmininkas, dabar ilgesnį laiką pailsėjęs Floridoje, jungiasi kartu su kitais Balfo veikėjais į talką. Jisai yra Gage Parko Balfo skyriaus pirmininkas ir organizuoja rinkėjus toje apylinkėje. Nežinūrint, kad jisai dar nėra pilnai pasveikęs, jis aukojasi šalpos darbu ir kitus prašo jam padėti, kad visi toje kolonijoje lietuviai būtų aplankyti.

— *Dail. Kačerauskas* ilgesnį laiką buvo ligoninėje. Dabar jisai yra prisiglaudęs dail. Z. Kolbos namuose. Jį pastoviai šelpia Lietuvos Dukterų Drauga, iki jisai atgaus savo turta

— *Balfo Chicagojos* apskritys vadovybė, kurios žinioje yra šių metų vaizus vykdymo reikalai, kreipiasi į lietuvių organizacijų vadovybes, prašydamas organizuotos talkos rudens vaizus pasisekimui. Tuo reikalauja reikla palaikyti ryšį su kiekvienos lietuviškos kolonijos Balfo skyriaus vadovybe, duodant rinkėjų ir talkininkų. Balfo vaizus pasisekimas priklauso tik nuo rinkėjų noro, energijos ir pasišventimo. Balfas laukia ir tikisi tokios pagalbos.

— Šį šeštadienį Pakšto salėje įvyksta Anglijos Lietuvių Klubo METINĖ VAKARIENĖ. Visi Anglijoje gyvenę tautiečiai, jų draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. Dar yra laisvų stalų, kuriuos užsakyti galima J. Kiburo telefonu BI 7-4261. Pradžia 7:30 val. Įėjimas su vakariene — 4 dol. (Sk).

— Siunčiamų į Lietuvą automobilių kaina, Kalėdų švenčių proga, atpiginta 10% nuo š. m. spalio 10 d. iki š. m. gruodžio 15 d. E. V. Žukauskai
Cosmos Express Corp. (Sk)

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WANTED MEN OR WOMEN
For light machine operations
DAY OR NIGHT
Up to \$135.00 per Week, plus Night Shift Bonus, Full Employee Benefits.

HEICK DIE CASTING
6550 DIVERSEY

KITCHEN HELP WANTED
2nd SHIFT
AGE 45-60

ROCKWELL STANDARD CAFETERIA
7035 W. 65th Street

JANITOR & JANITRESS

NAME YOUR OWN HOURS
A number of job openings are still unfilled in our unique program where you help us devise work schedules. Work will be housekeeping at O'Hare Airport on a permanent basis — full or part time. Training with full pay is part of the deal. Call me to-day and let me know which days and hours you would like to work.
Phone Mr. Tokarz at 455-500 or 625-6700

LIEN BUILDING SERVICE CORP.
9229 W. GRAND AVE.
FRANKLIN PARK

arba jam bus išrūpinta tinkama pašalpa. Vienkartinę pašalpa (\$50.00) jam paskyrė ir Balfo Chicagojos apskritys valdyba, kuri šiemet jau sušelpė keletą asmenų. Anksčiau Balfas šelpdavo tikėjai gyvenančius lietuvius užsienyje.

— *Lietuvių Svaitkiečių Drauga*, rengdama pobūvį Balfo vaizus naudai, gavo aukų daiktus iš šių asmenų: Mc. Namee-Mickevičiūtės, Daujotienės, Norbutienės, Krasausko, Alg. Švirnicko, O. Švirnickienės ir kitų. Buvo paminėta paminėti M. Andriejauskienė ir Ona Sandargienė, kurios dirbo pobūvyje. Balfo vadovybė ir LSD-ja yra dėkinga už paramą ir talką.

— *Balys Brazdionis*, gyv. 2646 W. 71 St., yra ne tik tiktai prekybininkas, bet ir spaudos bendradarbis. Jisai tą darbą yra pradėjęs Lietuvoje, dirbęs Vokietijoje ir dabar jau 10 metų, kaip yra vienas iš Karolio redaktorių. Be to, jisai 12 metų dirbo S. Barcus radijo Chicagoje valandėlyje, kaip "Pasaulio lietuvių žinių" redaktorius. Jisai rašinėja spaudoje ir dabar yra LZS-gos Chicagojos skyr. vald. narys.

— *Balfo Chicagojos* apskritys vadovybė, kurios žinioje yra šių metų vaizus vykdymo reikalai, kreipiasi į lietuvių organizacijų vadovybes, prašydamas organizuotos talkos rudens vaizus pasisekimui. Tuo reikalauja reikla palaikyti ryšį su kiekvienos lietuviškos kolonijos Balfo skyriaus vadovybe, duodant rinkėjų ir talkininkų. Balfo vaizus pasisekimas priklauso tik nuo rinkėjų noro, energijos ir pasišventimo. Balfas laukia ir tikisi tokios pagalbos.

— Šį šeštadienį Pakšto salėje įvyksta Anglijos Lietuvių Klubo METINĖ VAKARIENĖ. Visi Anglijoje gyvenę tautiečiai, jų draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. Dar yra laisvų stalų, kuriuos užsakyti galima J. Kiburo telefonu BI 7-4261. Pradžia 7:30 val. Įėjimas su vakariene — 4 dol. (Sk).

— Siunčiamų į Lietuvą automobilių kaina, Kalėdų švenčių proga, atpiginta 10% nuo š. m. spalio 10 d. iki š. m. gruodžio 15 d. E. V. Žukauskai
Cosmos Express Corp. (Sk)

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

HOUSEWIVES!
Part Times Sales
Opportunities for women interested in working from 11 A. M. TO 3 P. M.
MONDAY THROUGH FRIDAY

WE OFFER:
♦ EXCELLENT STARTING SALARY
♦ WONDERFULL WORKING CONDITIONS
♦ GROUP HOSPITALIZATION AND LIFE INSURANCE
♦ EMPLOYEE DISCOUNT
♦ PAID VACATION.

APPLY IN PERSON
Personnel Office — Lower Level.
MONTGOMERY WARD
STATE AND ADAMS STREETS

SENIOR INSPECTOR

Immediate opening for woman who can read all precision instruments and small parts blue prints.

APPLY OR PHONE:
UNITED AIR CLEANERS
9705 COTTAGE GROVE
734-5000
An Equal Opportunity Employer

WANTED LIGHT HOUSEKEEPER
To live in, 5 days, care for 10 and 5 year old children.
677-6547
Call after 6 P. M.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOOL & DIE MAKER
Experienced with building & repairing jigs, fixtures & dies. Excellent opportunity with expanding truck seat manufacturer. — Top pay. Outstanding fringe benefits. Call for appointment or apply in person.

FREEDMAN SEATING CO.
2021 LEE ST.
EVANSTON, ILL.
Phone 869-6500

REIKALINGI DARBININKAI PASTOVUS DARBAS
Kvalifikuoti medžio darbininkai, arba asmenys norintieji išmokti šių darbų: APIPAVALINTOJAI — OPERATORIAI PUVĖJAI PLANUOTOJAI — OPERATORIAI PURSKĖJAI SUDESTYTOJAI TEKINTOJAI
Gitarų gamimo dirbtuvė, dauguma darbų naktinėj pamainoj. Atlyginimo pakėlimai, draudimas, pensijos. GANA DAUG VIRŠVALANDŽIŲ
THE HARMONY CO.
4600 So. KOLIN

ENGINE LATHE OPERATORS
Experience preferred but will train. 48 to 80 hours for 16 yrs. Interesting work making dies and parts for metal forming equipment. All benefits. Call or apply.
PEARSON ROLLER DIE
2053 RAILROAD AVE.
GLENVIEW, 724-9210

SHIPPING CLERK
Young man, experienced preferred, to handle complete shipping room operations. Salary open. Should speak and read English. Permanent.

CALL
SOCKET SCREW CO.
1600 S. Dearborn
Mr. BROWNSTEIN, 225-4800

SENIOR INSPECTOR

Immediate opening for man who can read all precision instruments and small parts blue prints.

APPLY OR PHONE:
UNITED AIR CLEANERS
9705 COTTAGE GROVE
734-5000
An Equal Opportunity Employer

DRILL PRESS SET UP INSPECTORS

GOOD PAY
PROFIT SHARING
LIFE INSURANCE
Add. paid holidays, hospitalization, overtime, vacations, health insurance, and no layoffs and you've found yourself a good place to work! We need experienced men on 2 shifts.
LAYSTROM MFG. CO.
3900 W. PALMER

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HOUSEWIVES!
Part Times Sales
Opportunities for women interested in working from 11 A. M. TO 3 P. M.
MONDAY THROUGH FRIDAY

WE OFFER:
♦ EXCELLENT STARTING SALARY
♦ WONDERFULL WORKING CONDITIONS
♦ GROUP HOSPITALIZATION AND LIFE INSURANCE
♦ EMPLOYEE DISCOUNT
♦ PAID VACATION.

APPLY IN PERSON
Personnel Office — Lower Level.
MONTGOMERY WARD
STATE AND ADAMS STREETS

SENIOR INSPECTOR

Immediate opening for woman who can read all precision instruments and small parts blue prints.

APPLY OR PHONE:
UNITED AIR CLEANERS
9705 COTTAGE GROVE
734-5000
An Equal Opportunity Employer

WANTED LIGHT HOUSEKEEPER
To live in, 5 days, care for 10 and 5 year old children.
677-6547
Call after 6 P. M.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOOL & DIE MAKER
Experienced with building & repairing jigs, fixtures & dies. Excellent opportunity with expanding truck seat manufacturer. — Top pay. Outstanding fringe benefits. Call for appointment or apply in person.

FREEDMAN SEATING CO.
2021 LEE ST.
EVANSTON, ILL.
Phone 869-6500

REIKALINGI DARBININKAI PASTOVUS DARBAS
Kvalifikuoti medžio darbininkai, arba asmenys norintieji išmokti šių darbų: APIPAVALINTOJAI — OPERATORIAI PUVĖJAI PLANUOTOJAI — OPERATORIAI PURSKĖJAI SUDESTYTOJAI TEKINTOJAI
Gitarų gamimo dirbtuvė, dauguma darbų naktinėj pamainoj. Atlyginimo pakėlimai, draudimas, pensijos. GANA DAUG VIRŠVALANDŽIŲ
THE HARMONY CO.
4600 So. KOLIN

ENGINE LATHE OPERATORS
Experience preferred but will train. 48 to 80 hours for 16 yrs. Interesting work making dies and parts for metal forming equipment. All benefits. Call or apply.
PEARSON ROLLER DIE
2053 RAILROAD AVE.
GLENVIEW, 724-9210

SHIPPING CLERK
Young man, experienced preferred, to handle complete shipping room operations. Salary open. Should speak and read English. Permanent.

CALL
SOCKET SCREW CO.
1600 S. Dearborn
Mr. BROWNSTEIN, 225-4800

SENIOR INSPECTOR

Immediate opening for man who can read all precision instruments and small parts blue prints.

APPLY OR PHONE:
UNITED AIR CLEANERS
9705 COTTAGE GROVE
734-5000
An Equal Opportunity Employer

DRILL PRESS SET UP INSPECTORS

GOOD PAY
PROFIT SHARING
LIFE INSURANCE
Add. paid holidays, hospitalization, overtime, vacations, health insurance, and no layoffs and you've found yourself a good place to work! We need experienced men on 2 shifts.
LAYSTROM MFG. CO.
3900 W. PALMER

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIEMIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISŲ INFORMACIŲ, KREPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL-REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PIRKEJAMS VISADA TURIME GERŲ NAMŲ
VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th Street
Tel.: RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME Ivalirus dydžio namus visur. Parpiname paskola, visokeriopa apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

MORINIS, 4 butai: 6, 2x3 ir 4 kamb., centr. šild., 2 auto garažas, 33 pėdų sklypas, didelis tvirtas namas.
2x4 MORINIS, gazo pečinis šildomas, 2 auto garažas, \$17,000.
MEDINIS 4 ir 5, gazo peč. šild., švarus, nebrangus.
MORINIS bungalov 6 kamb., centr. šild., 2 auto garažas.
ŠIMAITIS REALTY & INCOME TAX SERVICE
2737 WEST 43rd STREET
CL 4-2390

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus ideame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Iškinavimas veitui, kreipkitės bet kada.

REMODELING CONTRACTOR
Taisau senus stogus ir uždedu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visoki vadaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakčio. LA 3-9581.
PIIUS ŠVELNYS
3237 So. LITUANICA AVE.

STATOME NAUJUS NAMUS, ATLIEKAME ĮVAIRIUS PASTATŲ PATAISYMAS
PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.
PR 8-3792
2523 WEST 69th STREET

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai!

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000

BUS ĮVESTA VISO 51,000 LEMPU. Darba, atlieka paties miesto Gatvių ir Sanitacijos biuras su savo darbininkais, sutauptant \$500,000, nes privačios firmos pačiu pigiausiu pasiūlymu reikalavo pusės milijono dolerių daugiau negu kaštus miestui pačiams atliekant darbą.
BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT
1030 Archer — VI 7-1515

PARDUODAMAS paveiksle matomas 18 kambarių nuomavimo namas (rooming house). Taksai tik \$120, o mėnesinės pajamos — \$500.00. Pardavimo priežastis — mirtis šeimoje. Imokėjus sutartą dalį, likusią sumą leisiu mokėti po \$100 į mėnesį.

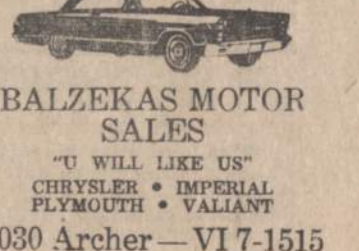
F. MICKUS,
236 Court St.
HOT SPRINGS, ARK.
Tel.: NA 3-0774

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMA TAVERNA SU NAMU ar be namo. Šildymas gazu, 6 kambarių butas. Patikimam žmogui išnuomoti. Telefonuoti VI 7-8598

Kad saugiau būtų apsvies užgatyvis

Meras Daley pranešė, kad pradėdamas šviesų irengimas miesto užgatyviuose, ielose ir kitose apytamsiose vietose, kur vaikatos, plėšikai ir visoki piktadariai mėgsta slapstytis. Pirmoje eilėje lempos irengiamos tose vietose, kuriose pasireiškia piktadarysčių.

Bus įvesta viso 51,000 lempų. Darba, atlieka paties miesto Gatvių ir Sanitacijos biuras su savo darbininkais, sutauptant \$500,000, nes privačios firmos pačiu pigiausiu pasiūlymu reikalavo pusės milijono dolerių daugiau negu kaštus miestui pačiams atliekant darbą.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT
1030 Archer — VI 7-1515